

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-410-04/2009

Nr ewid. 36/2010/P/09/004/KAP

Informacja o wynikach kontroli realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006

Warszawa kwiecień 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

Informacja o wynikach kontroli realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006

Dyrektor Departamentu Administracji
Publicznej

w.z. Wicedyrektor Dariusz Zielecki

Zatwierdzam:
Józef Górny

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, kwietnia 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	6
1.1. Numer i tytuł kontroli	6
1.2. Cel kontroli	6
1.3. Główne zagadnienia objęte tematyką kontroli	6
1.4. Okres objęty kontrolą i jednostki skontrolowane.....	8
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	12
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	12
2.2. Synteza wyników kontroli	13
2.3. Uwagi końcowe i wnioski.....	21
3. Ważniejsze wyniki kontroli	23
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych organizacyjnych	23
3.1.1 Charakterystyka stanu prawnego	23
3.1.2 Charakterystyka uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych.....	26
3.2. Istotne ustalenia kontroli	30
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	54
4.1. Przygotowanie kontroli	54
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	54
Załącznik nr 1 – Wykaz podstawowych aktów prawnych.....	61
Załącznik nr 2 - Wykaz jednostek objętych kontrolą	64
Załącznik nr 3 – Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność	66
Załącznik nr 4 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach SPO RZL w stosunku do alokacji 2004-2006.....	72
Załącznik nr 5 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach ZPORR w stosunku do alokacji 2004-2006.....	75
Załącznik nr 6 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach SPOT w stosunku do alokacji 2004-2006	79
Załącznik nr 7 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach SPO Rybołówstwo w stosunku do alokacji 2004-2006	83
Załącznik nr 8 – Wykaz Priorytetów i Działań w programach operacyjnych objętych kontrolą.....	84
Załącznik nr 9 – Wykaz organów, którym przekazano Informację o wynikach kontroli.....	86

Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

DOIF – Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów (Departament przy pomocy którego Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje swoje zadania)

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

ETO – Europejski Trybunał Obrachunkowy

GIKS – Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej

IFWR – Instrument Finansowego Wspierania Rybołówstwa

IP – Instytucja Płatnicza

IPOś – Instytucja Pośrednicząca

IW – Instytucja Wdrażająca

IZ – Instytucja Zarządzająca

IZ PWW – Instytucja Zarządzająca Podstawami Wsparcia Wspólnoty

KE – Komisja Europejska

KPRM – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

MEN – Ministerstwo Edukacji Narodowej

MF – Ministerstwo Finansów

MI – Ministerstwo Infrastruktury

MJWPU – Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

MPiPS – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

MRR – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

OFSA – Oprogramowanie Funduszy Strukturalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

rozporządzenie 438/2001 – rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady WE nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych¹

¹ Dz. U. L. 63 z 2001 r., s. 21-43.

rozporządzenie 1260/1999 – rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych²

SIMIK – System Informatyczny Monitoringu i Kontroli

SION – „System informowania o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu funduszy strukturalnych” (dokument opracowany przez Ministerstwo Finansów określający zasady informowania o nieprawidłowościach)

SPO RZL – Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich

SPO Rybołówstwo – Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb

SPOT – Sektorowy Program Operacyjny Transport

UE – Unia Europejska

UKS – Urząd Kontroli Skarbowej

UW – Urząd Wojewódzki

UM – Urząd Marszałkowski

Ustawa o NPR – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju³,

ZPORR – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

Wytyczne Komisji Europejskiej - Wytyczne dotyczące zamknięcia pomocy (2000-2006) finansowanej z funduszy strukturalnych, przyjęte w formie decyzji Komisji Europejskiej nr COM (2006) 3424 z dnia 1 sierpnia 2006 r. (niepublikowane)

² Dz. U. L. 161 z 1999 r., s. 1-42.

³ Dz. U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.

1. Wprowadzenie

1.1. Numer i tytuł kontroli

P/09/004 „Realizacja zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006”.

1.2. Cel kontroli

Celem kontroli była ocena legalności i rzetelności działań instytucji związanych z zakończeniem realizacji projektów i programów oraz działań podejmowanych w procesie zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych 2004-2006.

Celem kontroli było także dokonanie oceny wywiązania się jednostek biorących udział w realizacji programów z obowiązku ustanowienia i badania systemów zarządzania i kontroli, wynikającego z art. 16 rozporządzenia 438/2001, który zobowiązuje do wystawienia deklaracji zamknięcia pomocy na podstawie m.in. badania systemów zarządzania i kontroli.

Kontrola została przeprowadzona z własnej inicjatywy NIK w związku z zainteresowaniem ze strony administracji rządowej, jako kontrola planowa koordynowana.

1.3. Główne zagadnienia objęte tematyką kontroli

Rok 2009 był ostatnim rokiem realizacji programów operacyjnych z perspektywy budżetowej 2004-2006. Ostateczny termin kwalifikowalności wydatków dla programów objętych kontrolą, tj. SPO RZL, ZPORR, SPOT i SPO Rybołówstwo upłynął 30 czerwca 2009 r. Przekazanie do Komisji Europejskiej dokumentów zamknięcia pomocy musi nastąpić w ciągu 15 miesięcy od ostatecznego terminu kwalifikowalności wydatków, tj. do 30 września 2010 r.

Zamknięcie pomocy oznacza rozliczenie zobowiązań finansowych między Komisją Europejską i Polską. Rozliczenie zostanie dokonane na podstawie przekazanych przez Polskę do Komisji Europejskiej tzw. dokumentów zamknięcia (odrębnie dla każdego programu operacyjnego), tj.:

- końcowej deklaracji wydatków wraz z wnioskiem o płatność końcową (przekazuje Instytucja Płatnicza / Minister Finansów),
- sprawozdania końcowego (przekazuje Instytucja Zarządzająca danym programem),

- deklaracji zamknięcia pomocy (przekazuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonujący swoje zadania przy pomocy Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów).

Po dokonaniu przez Komisję Europejską weryfikacji ww. dokumentów nastąpi rozliczenie salda końcowego (wypłata przez KE ostatniej płatności dla danego programu operacyjnego).

Większość działań przewidzianych dla poszczególnych jednostek w procesie zamykania pomocy stanowi zakończenie zadań, które należało przeprowadzać na bieżąco w trakcie wdrażania programów i realizacja właśnie tych zadań została objęta kontrolą NIK.

Należą do nich m.in.:

- **maksymalne wykorzystanie dostępnej alokacji** – w tym celu należało na bieżąco monitorować realizację projektów w ramach poszczególnych programów operacyjnych, tak aby zostały terminowo i prawidłowo zakończone i rozliczone, a także zidentyfikować działania dotyczące projektów zagrożonych (tzn. takich, które nie będą mogły być zakończone w okresie kwalifikowalności wydatków) i podjąć decyzję o sposobie ich dalszego finansowania. Informacja o takich projektach musi być ujęta w sprawozdaniu końcowym z realizacji każdego programu operacyjnego,
- **dbanie o kompletność dokumentacji** posiadanej przez poszczególne jednostki, związanej z wdrażanymi programami oraz przygotowanie tych jednostek do przechowywania dokumentacji przez właściwy okres czasu. Zgodnie z art. 38 ust. 6 *rozporządzenia 1260/1999* wszystkie dokumenty związane z wdrażanymi programami muszą być przechowywane przez trzy lata od dokonania przez KE ostatniej płatności. W przypadku kontroli przeprowadzonych przez instytucje UE, istotny brak tych dokumentów może skutkować korektą finansową (koniecznością zwrotu części dofinansowania przekazanego już z funduszy europejskich),
- **ocena systemów zarządzania i kontroli** funkcjonujących w instytucjach biorących udział we wdrażaniu programów i projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 16 *rozporządzenia 438/2001* deklaracje zamknięcia pomocy są wystawiane na podstawie badania systemów zarządzania i kontroli (muszą zawierać streszczenie wniosków z przeprowadzonych kontroli funkcjonowania systemów). NIK zbadała czy systemy zarządzania i kontroli były objęte kontrolami przez właściwe instytucje we

wszystkich jednostkach biorących udział we wdrażaniu Programu oraz czy nieprawidłowości i błędy ustalone w wyniku tych kontroli zostały usunięte,

- **przeprowadzanie kontroli projektów na miejscu ich realizacji**, w tym kontroli trwałości ich rezultatów. Kontrola projektów jest jednym z podstawowych elementów gwarantujących prawidłowe wykorzystanie środków przeznaczonych na ich realizację, co z kolei zmniejsza ryzyko dokonywania korekt finansowych w późniejszym okresie (zmniejsza ryzyko stwierdzenia nieprawidłowości w wyniku kontroli przeprowadzonych przez instytucje KE). Na zmniejszenie ryzyka korekt finansowych wpływa również przeprowadzanie kontroli trwałości projektów, ponieważ zgodnie z art. 30 ust. 4 *rozporządzenia 1260/1999* przez okres pięciu lat od podpisania umowy o dofinansowaniu projektu nie może nastąpić jego znacząca modyfikacja,
- **bieżące wykrywanie nieprawidłowości i informowanie o nich KE**, a także odzyskiwanie od beneficjentów kwot nieprawidłowo wykorzystanych wraz z odsetkami, zgodnie z art. 38 ust. 1 lit e) i h) *rozporządzenia 1260/1999*. W tym celu stworzony został *System informowania o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu fundusz strukturalnych*.

Ponadto w ramach kontroli NIK zbadano i oceniono:

- **przygotowanie organizacyjne** procesu zamknięcia pomocy,
- **przygotowanie przez Instytucje Wdrażające i Instytucje Pośredniczące dokumentów związanych z zamknięciem pomocy**, tj. ostatnich poświadczeń wydatków i sprawozdań końcowych z realizacji Działań i Priorytetów – terminowe ich przygotowanie przez IW i IPOś jest jednym z elementów warunkujących terminowe przygotowanie przez Instytucje Zarządzające sprawozdań końcowych oraz ostatnich wniosków o płatność (termin na sporządzenie tych dokumentów przez Instytucje Zarządzające wykraczał poza okres objęty kontrolą).

Kontrola NIK nie obejmowała badania prawidłowości realizacji poszczególnych projektów oraz kwalifikowalności wydatków zgłaszanych do refundacji.

1.4. Okres objęty kontrolą i jednostki skontrolowane

Czynności kontrolne rozpoczęto od 18 sierpnia 2009 r., ostatni protokół kontroli został podpisany przez kierownika jednostki kontrolowanej 18 stycznia 2010 r.

Kontrolę przeprowadzono w 61 jednostkach biorących udział we wdrażaniu: Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Sektorowego Programu Operacyjnego Transport, Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i Sektorowego Programu Operacyjnego Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb, tj. w:

- **Ministerstwie Finansów** obsługującym:
 - o ministra właściwego ds. finansów publicznych będącego Instytucją Płatniczą dla wszystkich programów operacyjnych,
 - o Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej,
- **Ministerstwie Rozwoju Regionalnego** obsługującym ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego będącego Instytucją Zarządzającą dla SPO RZL, SPOT i ZPORR oraz Instytucją Pośredniczącą dla Priorytetów 1 i 3 oraz Działań 2.3. i 2.4. w SPO RZL,
- **Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi** obsługującym ministra właściwego ds. rolnictwa będącego Instytucją Zarządzającą dla SPO Rybołówstwo,
- **Ministerstwie Infrastruktury** obsługującym ministra właściwego ds. transportu będącego Instytucją Pośredniczącą w SPOT,
- **Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej** obsługującym ministra właściwego ds. pracy będącego Instytucją Wdrażającą dla Priorytetu 3 oraz Działań 1.1., 1.5., 1.6. w SPO RZL,
- **Ministerstwie Edukacji Narodowej** obsługującym ministra właściwego ds. oświaty i wychowania będącego Instytucją Pośredniczącą oraz Instytucją Wdrażającą dla Działań 2.1. i 2.2. w SPO RZL,
- **Kancelarii Prezesa Rady Ministrów** pełniącej funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 2.4. w SPO RZL,
- **Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości** pełniącej funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 2.3. w SPO RZL,
- **Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** pełniącym funkcję Instytucji Wdrażającej dla działania 1.4. w SPO RZL,
- **16 Urzędach Wojewódzkich** obsługujących wojewodów będących Instytucjami Pośredniczącymi w ZPORR,

- **16 Urzędach Marszałkowskich** obsługujących organy wykonawcze samorządów województw będących Instytucjami Wdrażającymi dla Działań 2.2., 2.5., 2.6., i 3.4. w ZPORR,
- **16 Wojewódzkich Urzędach Pracy** pełniących funkcje Instytucji Wdrażających dla Działań 2.1., 2.3., 2.4. w ZPORR oraz dla Działań 1.2. i 1.3. w SPO RZL,
- **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa** pełniącej funkcję Instytucji Wdrażającej w SPO Rybołówstwo,
- **Agencji Rozwoju Pomorza** – pełniącej funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działań 2.5., 2.6. i 3.4. w ZPORR,
- **Zachodniopomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego** – pełniącej funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działań 2.5., 2.6. i 3.4. w ZPORR,
- **Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych** – pełniącej funkcję Instytucji Wdrażającej dla Priorytetu 2 i Działania 3.4. w ZPORR.

W załączniku nr 8 do Informacji podano nazwy Priorytetów i Działań w programach operacyjnych objętych kontrolą.

Kontrola w Urzędach Marszałkowskich, wojewódzkich urzędach pracy oraz Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych została przeprowadzona z uwzględnieniem kryteriów legalności, gospodarności i rzetelności stosownie do art. 5 ust. 2 w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴ (zwanej dalej ustawą o NIK), kontrola w Agencji Rozwoju Pomorza S.A. oraz w Zachodniopomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. z uwzględnieniem kryteriów legalności i gospodarności stosownie do art. 5 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy o NIK, a w pozostałych jednostkach z uwzględnieniem kryteriów legalności, gospodarności, rzetelności i celowości, stosownie do art. 5 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o NIK.

Kontrola w odniesieniu do zagadnień związanych z: archiwizacją dokumentacji, przeprowadzonymi kontrolami, odzyskiwaniem od beneficjentów środków niewłaściwie wydatkowanych, prowadzeniem rejestrów dłużników objęła okres od 1 stycznia 2005 r. do 30 września 2009 r. Kontrola w zakresie raportowania o nieprawidłowościach objęła lata 2007-2008. Badaniem w zakresie przygotowania

⁴ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

organizacyjnego instytucji do zamknięcia pomocy finansowej, jak również działań dotyczących zakończenia projektów i sporządzenia wymaganych dokumentów związanych z zamknięciem pomocy, objęto okres od 1 stycznia do 30 września 2009 r. W miarę możliwości ustalenia kontroli były aktualizowane.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

I. NIK pozytywnie ocenia realizację zadania zamknięcia pomocy finansowej przez Instytucje Zarządzające, Pośredniczące i Wdrażające, pomimo stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości w niektórych instytucjach.

Podstawę pozytywnej oceny stanowi: wysoki poziom wykorzystania alokacji przyznanej na realizację kontrolowanych programów (tj. SPO RZL, ZPORR, SPOT i SPO Rybołówstwo), terminowe zakończenie realizacji projektów, przekazanie do Instytucji Zarządzających sprawozdań końcowych z realizacji Działań i Priorytetów oraz końcowych poświadczeń i zestawień wydatków, wywiązanie się Instytucji Zarządzających i Pośredniczących z obowiązku przeprowadzenia kontroli systemów zarządzania i kontroli ustanowionych w jednostkach biorących udział we wdrażaniu kontrolowanych programów⁵, a także z obowiązku sprawdzania wdrożenia zaleceń z tych kontroli, objęcie kontrolami na miejscu realizacji projektów wszystkich beneficjentów, którzy zgodnie z obowiązującymi w danym programie zasadami powinni być objęci takimi kontrolami.

NIK pozytywnie oceniła wykonywanie zadania zamknięcia pomocy w 21 jednostkach, pozytywnie pomimo stwierdzenia uchybień w 22 jednostkach oraz pozytywnie pomimo stwierdzenia nieprawidłowości w 17 jednostkach.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości polegały przede wszystkim na:

- przewlekłości w dochodzeniu od beneficjentów (realizujących projekty w ramach SPO RZL i ZPORR) zwrotu nienależnych im środków, co stwierdzono w 19% skontrolowanych instytucji w tych programach,
- nienaliczaniu lub błędnym naliczaniu odsetek od środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości w ramach SPO RZL i ZPORR, co stwierdzono w 14% skontrolowanych instytucji biorących udział we wdrażaniu tych programów,
- prowadzeniu bez należytej staranności ewidencji beneficjentów-dłużników przez pięć Instytucji Wdrażających w ZPORR,

⁵ Instytucje Zarządzające przeprowadzały takie kontrole w Instytucjach Pośredniczących i Instytucjach Wdrażających, natomiast Instytucje Pośredniczące w Instytucjach Wdrażających.

- określeniu (w umowach z beneficjentami lub w przepisach wewnętrznych) terminu przechowywania dokumentacji projektów lub programów w sposób niespełniający wymogów art. 38 ust. 6 rozporządzenia 1260/1999.

W wyniku kontroli stwierdzono również w sporadycznych przypadkach uchybienia polegające m.in. na niewdrożeniu zaleceń pokontrolnych, brakach pojedynczych dokumentów, nieterminowym przekazywaniu raportów o nieprawidłowościach.

II. W ocenie NIK, Minister Finansów wykonujący zadania Instytucji Płatniczej podejmował odpowiednie działania w celu przygotowania i wydania poświadczenia końcowej deklaracji wydatków. Instytucja Płatnicza w całym okresie wdrażania programów operacyjnych na lata 2004-2006 podejmowała czynności, które miały na celu zgromadzenie informacji świadczących o dokładności, kwalifikowalności i zgodności z prawem kwot zadeklarowanych do Komisji Europejskiej⁶.

III. W ocenie NIK, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przez cały okres wdrażania pomocy na lata 2004-2006 podejmował odpowiednie działania, które zgodnie z *Wytycznymi Komisji Europejskiej* stanowią podstawę do wydania deklaracji zamknięcia pomocy.

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. W ocenie NIK, Instytucja Zarządzająca Podstawami Wsparcia Wspólnoty (MRR) podjęła odpowiednie działania w celu przygotowania Instytucji Zarządzających, Pośredniczących i Wdrażających biorących udział we wdrażaniu programów operacyjnych do przeprowadzenia procesu zamknięcia pomocy. Powołano *Grupę roboczą ds. zamknięcia pomocy współfinansowanej z funduszy strukturalnych*, w skład której wchodzi przedstawiciele poszczególnych Instytucji Zarządzających, Instytucji Płatniczej oraz GIKS. Spotkania w ramach *Grupy roboczej* służyły m.in.: bieżącemu omówieniu i analizie stopnia przygotowania poszczególnych instytucji do zamknięcia pomocy oraz wymianie doświadczeń i informacji. W wyniku tych prac opracowano *Indykatorywny harmonogram zamknięcia programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych na lata 2004-2006*, który w lipcu 2009 r. został przekazany właściwym instytucjom.

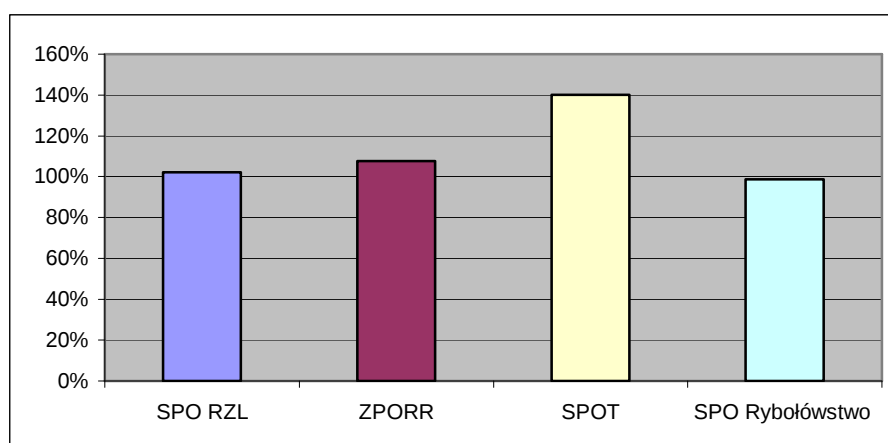
⁶ Zgodnie z zakresem obowiązków Instytucji Płatniczej określonym w *Wytycznych Komisji Europejskiej*.

W ocenie NIK, również Instytucje Zarządzające SPO RZL, SPOT, ZPORR i SPO Rybołówstwo podjęły odpowiednie działania mające na celu przygotowanie pozostałych instytucji biorących udział we wdrażaniu danego programu (IPoś i IW) do procesu zamknięcia pomocy, m.in. organizowały spotkania z przedstawicielami IW i IPoś w celu omówienia ważniejszych kwestii związanych z tym procesem. Ponadto Instytucje Zarządzające SPO RZL, SPOT, ZPORR opracowały i przekazały do stosowania Instytucjom Pośredniczącym i Wdrażającym wytyczne lub zalecenia oraz harmonogramy działań związane z zamknięciem pomocy.

2.2.2. Instytucje Zarządzające prowadziły ciągły monitoring poziomu wykorzystania środków finansowych UE oraz podejmowały działania w celu zapobieżenia ich utraty. We wszystkich programach dokonano realokacji środków pomiędzy Priorytetami i Działaniami. W przypadku SPO RZL, SPOT i ZPORR wprowadzono mechanizm nadkontraktacji, tj. zawarto z beneficjentami umowy na kwotę przekraczającą 100% alokacji środków dla programu, tak aby w przypadku stwierdzenia wydatków niekwalifikowanych można było je zastąpić wydatkami z projektów zrealizowanych w ramach nadkontraktacji.

Wykorzystanie dostępnej na lata 2004-2006 alokacji w poszczególnych programach objętych kontrolą wg stanu na 31 grudnia 2009 r.⁷ wyniosło: w SPO RZL – 102%, w ZPORR – 107,5%, w SPOT – 140,1%⁸, w SPO Rybołówstwo – 98,6%.

Wykres nr 1: Wykorzystanie alokacji 2004-2006 w kontrolowanych programach operacyjnych

⁷ Odnosnie SPO RZL, ZPORR i SPOT dane uzyskane w trakcie kontroli NIK w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 34 – Rozwój regionalny*. Dane odnośnie SPO Rybołówstwo uzyskane w trakcie kontroli NIK w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 62 – Rybołówstwo*.

⁸ Minister Finansów wyraził zgodę na 25% nadkontraktację w ramach Priorytetu 1 i 2 SPOT.

Instytucje Zarządzające zidentyfikowały projekty, które nie zostały ukończone lub zrealizowane w pełnym zakresie, bądź są objęte postępowaniem sądowym lub administracyjnym w związku z dochodzeniem od beneficjentów zwrotu nienależnie pobranych lub wydatkowanych środków. Informacje w tym zakresie, zgodnie z postanowieniami *Wytucznych Komisji Europejskiej* muszą być przedstawione w sprawozdaniach końcowych z realizacji programów operacyjnych. [str. 30-31]

Szczegółowe dane odnośnie wykorzystania alokacji oraz liczby i wartości zrealizowanych projektów w poszczególnych programach objętych kontrolą prezentują załączniki nr 4 – 7.

2.2.3. Zgodnie z terminami określonymi przez Instytucje Zarządzające, Instytucje Wdrażające i Pośredniczące sporządziły i przekazały ostatnie zestawienia i poświadczenia wydatków dotyczące projektów realizowanych w ramach Działań i Priorytetów wdrażanych przez te instytucje. Instytucje Pośredniczące i Instytucje Wdrażające, które miały obowiązek sporządzić sprawozdania końcowe w terminie, który upływał do zakończenia kontroli NIK, w większości przypadków należycie wywiązały się z tego obowiązku. Wśród 61 jednostek objętych kontrolą stwierdzono jeden przypadek nienależytego sporządzenia sprawozdania końcowego w ramach ZPORR oraz przekazanie z opóźnieniem sprawozdań przez trzy jednostki (IW w ZPORR, IW z SPO RZL i IW w SPO Rybołówstwo). [str. 31-32]

Instytucje Zarządzające otrzymały sprawozdania końcowe od wszystkich Instytucji Pośredniczących w wyznaczonym terminie⁹.

2.2.4. W jednostkach objętych kontrolą (poza trzema przypadkami spośród 61 kontrolowanych) zasady przechowywania dokumentacji związanej z wdrażaniem kontrolowanych programów uregulowano zgodnie z art. 38 ust. 6 *rozporządzenia 1260/1999*, tj. w sposób zapewniający jej przechowywanie przez trzy lata od chwili przekazania przez Komisję Europejską ostatniej płatności dla danego programu. Beneficjenci realizujący projekty w ramach kontrolowanych programów operacyjnych, na podstawie zapisów umów o dofinansowanie, również zostali zobowiązani do przechowywania dokumentacji związanej z realizowanymi projektami w terminie spełniającym wymogi ww. *rozporządzenia 1260/1999*, za wyjątkiem

⁹ Informacje odnośnie złożonych sprawozdań w SPO RZL i ZPORR uzyskane w trakcie kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 34 – Rozwój regionalny*, przeprowadzonej przez NIK w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

SPO Rybołówstwo, w ramach którego inaczej określono okres przechowywania dokumentów. [str. 32-34]

2.2.5. Badanie NIK przeprowadzone na próbie dokumentów¹⁰ wykazało, że jednostki objęte kontrolą posiadały w większości przypadków kompletną dokumentację związaną z wdrażanymi przez nie Działaniami lub Priorytetami wraz z dokumentami świadczącymi o dokonaniu jej weryfikacji zgodnie z zasadą „dwóch par oczu” (śląd rewizyjny). Dane wynikające z badanej dokumentacji były ujęte w SIMIK (w zakresie jaki był objęty funkcjonalnością systemu), a w przypadku SPO Rybołówstwo w elektronicznej bazie danych OFSA¹¹. Stwierdzono jedynie braki pojedynczych dokumentów w siedmiu jednostkach (tj. w 11% jednostek objętych kontrolą), braki niektórych danych w ewidencji SIMIK w siedmiu jednostkach (tj. w 11% jednostek objętych kontrolą), oraz nieliczne przypadki braku właściwego śladu rewizyjnego dla pojedynczych czynności z weryfikacji badanych dokumentów w 17 jednostkach (tj. w 27,9% jednostek objętych kontrolą). Stwierdzono również jeden przypadek utraty części dokumentów w wyniku „siły wyższej” (zalanie pomieszczeń archiwum MPiPS). Dokumentacja ta jest sukcesywnie uzupełniana (sprowadzane są poświadczone za zgodność kopie dokumentów od beneficjentów oraz Instytucji Pośredniczącej). [str. 34-37]

2.2.6. Instytucje Zarządzające zrealizowały wynikający z art. 53 ust. 1, w związku z art. 51 ust. 2 ustawy o NPR, obowiązek przeprowadzenia w Instytucjach Pośredniczących i Instytucjach Wdrażających kontroli programów i projektów współfinansowanych ze wspólnotowych środków publicznych. Kontrole te obejmowały m.in. sprawdzenie przestrzegania procedur i sprawności funkcjonowania systemu wdrażania we wszystkich elementach danego programu operacyjnego (tzw. kontrole systemowe). Stwierdzono jeden przypadek przeprowadzenia przez IZ ZPORR kontroli systemowej w jednym województwie niezgodnie z zakresem określonym w *Podręczniku Procedur IZ ZPORR*.

¹⁰ Badaniem NIK objęto dobraną celowo próbę następujących dokumentów: 454 poświadczenia i zestawienia wydatków, 20 wniosków o płatność, 157 sprawozdań kierowanych do IZ lub IZ PWW, 4.114 sprawozdań beneficjentów, 204 kontroli systemów zarządzania i kontroli, 1.306 kontroli na miejscu, 938 wniosków o dofinansowanie, 1.523 umów o dofinansowanie i 530 aneksów do tych umów.

¹¹ System informatyczny funkcjonujący w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która jest Instytucją Wdrażającą dla SPO Rybołówstwo.

Instytucje Pośredniczące (poza czterema spośród 16 IPOś w ZPORR) również wywiązały się z powierzonego im przez Instytucje Zarządzające obowiązku przeprowadzania kontroli systemowych w Instytucjach Wdrażających.

Nadzór nad jednostkami kontrolowanymi w zakresie wdrażania zaleceń pokontrolnych sprawowany był należycie, poprzez analizowanie dokumentacji nadesłanej przez te jednostki oraz sprawdzenie realizacji zaleceń podczas kolejnych kontroli. [str. 37-38]

2.2.7. Z ustaleń kontroli NIK wynika, że Instytucje Zarządzające, Pośredniczące i Wdrażające w większości przypadków zrealizowały zalecenia sformułowane po przeprowadzonych w tych jednostkach kontrolach/audytach systemów zarządzania i kontroli. Kontrolą NIK w tym zakresie objęto dokumentację 484 kontroli/audytów (spośród 931 przeprowadzonych w tych jednostkach). Formułowane w wyniku tych kontroli/audytów zalecenia dotyczyły głównie wprowadzenia zmian w *Podręcznikach procedur* oraz usprawnienia działań związanych z bieżącym wdrażaniem projektów lub działań, jak np. terminowe i należyte weryfikowanie wniosków o płatność i sprawozdań, terminowe i rzetelne sporządzanie dokumentów zbiorczych oraz dochowywanie zasady „dwóch par oczu” przy weryfikacji dokumentów. Ustalenia kontroli NIK wskazują, że w sześciu spośród 61 kontrolowanych jednostek niezrealizowano, lub nie w pełni zrealizowano niektóre zalecenia. [str. 38-40]

2.2.8. W ocenie NIK, instytucje biorące udział we wdrażaniu poszczególnych Programów należycie (poza jednym przypadkiem spośród 61 jednostek objętych kontrolą) wywiązały się z obowiązków w zakresie kontroli realizacji projektów na miejscu. Przeprowadzane one były przede wszystkim przez Instytucje Wdrażające, a w przypadku SPOT przez Instytucję Pośredniczącą¹², a w niektórych przypadkach także przez Instytucje Zarządzające i Instytucje Pośredniczące. Kontrolami tymi zostali objęci wszyscy beneficjenci zgodnie z obowiązującymi w danym Programie zasadami. Kontrole na miejscu obejmowały swym zakresem elementy istotne dla prawidłowego rozliczenia środków z budżetu Unii Europejskiej (UE) i uznania ich przez KE jako kwalifikujące się do refundacji. [str. 40-41]

2.2.9. Zgodnie z art. 30 *rozporządzenia 1260/1999* przez okres pięciu lat od podpisania umowy o dofinansowanie nie może nastąpić znacząca modyfikacja projektu dofinansowanego z funduszy strukturalnych (tzw. zasada trwałości projektu). Instytucje

¹² W ramach SPOT nie występuje Instytucja Wdrażająca.

Zarządzające SPO RZL, SPOT i ZPORR opracowały wytyczne i zasady odnośnie kontroli trwałości projektów. W ramach ZPORR kontrole trwałości projektów realizowane są przez Instytucje Wdrażające i Instytucje Pośredniczące, w SPOT będą wykonywane przez Instytucję Pośredniczącą, w SPO Rybołówstwo są realizowane przez Instytucję Wdrażającą, natomiast w SPO RZL zrealizuje je zewnętrzny wykonawca. Przeprowadzone dotychczas kontrole trwałości projektów w ramach ZPORR i SPO Rybołówstwo nie ujawniły nieprawidłowości powodujących powstanie obowiązku zwrotu środków przez beneficjenta.

2.2.10. Objęte kontrolą NIK jednostki w większości przypadków należycie wywiązywały się z określonych w *Systemie Informowania o Nieprawidłowościach* i *Podręcznikach Procedur* obowiązków sporządzania i przekazywania odpowiednim podmiotom raportów o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE, zestawień nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE¹³, informacji o kwotach odzyskanych i pozostających do odzyskania, a także prowadzenia rejestrów nieprawidłowości. Występujące w tym zakresie uchybienia dotyczyły przede wszystkim niedochowania terminów określonych w SION i *Podręcznikach Procedur* dla przekazywania ww. dokumentów w 11 spośród 61 kontrolowanych jednostek, a także dwóch przypadków niesporządzenia raportów o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz jednego przypadku nierzetelnego sporządzenia zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE. [str. 42-43]

2.2.11. Kontrolowane jednostki w większości przypadków zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. h) *rozporządzenia 1260/1999*, z przepisami ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych*¹⁴ oraz postanowieniami umów o dofinansowanie projektów, odzyskiwały od beneficjentów nienależne im środki wraz z odsetkami. Przewlekłość dochodzenia od beneficjentów zwrotu środków kontrola NIK stwierdziła w odniesieniu do: siedmiu IW i dwóch IPOś w ZPORR, jednej IW w SPO RZL oraz jednej jednostki pełniącej funkcję IW w ZPORR i SPO RZL (tj. w 19% skontrolowanych instytucji w ramach ZPORR i SPO RZL). Nieprawidłowości związane z brakiem naliczania lub błędnym naliczaniem odsetek stwierdzono w trzech IPOś w ZPORR, czterech jednostkach pełniących funkcję IW w ZPORR i w SPO RZL oraz jednej IW w SPO RZL (tj. w 14% skontrolowanych instytucji w ramach ZPORR i SPO RZL). [str. 43-47]

¹³ Badaniem NIK objęto raporty oraz zestawienia za I i III kw. 2007 r. oraz I i II kw. 2008 r.

¹⁴ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. (obowiązywała do 31 grudnia 2009 r.).

2.2.12. Kontrolowane Instytucje Zarządzające prowadziły rejestry nieprawidłowości, co było zgodne z art. 8 *rozporządzenia 438/2001*. Instytucje Zarządzające SPO RZL, ZPORR i SPOT prowadziły ponadto rejestry dłużników. W przypadku SPO Rybołówstwo obowiązek prowadzenia rejestru dłużników został powierzony Instytucji Wdrażającej (ARiMR). W ocenie NIK, zarówno rejestry nieprawidłowości jak i dłużników były prowadzone przez Instytucje Zarządzające rzetelnie, a stwierdzone uchybienia w prowadzonych przez IZ SPOT rejestrach nieprawidłowości i dłużników zostały usunięte w trakcie kontroli NIK.

Pozostałe instytucje biorące udział we wdrażaniu Programów objętych kontrolą prowadziły rejestry dłużników, jeśli zostało im to powierzone przez Instytucje Zarządzające, bądź Instytucje Pośredniczące. Z ustaleń kontroli NIK wynika jednak, że wszystkie instytucje zobowiązane do odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków, również te które nie prowadziły rejestru dłużników, posiadały informacje o beneficjentach-dłużnikach i o kwotach, które należy odzyskać (m.in. z ewidencji finansowo-księgowej). Wśród 61 jednostek objętych kontrolą stwierdzono jeden przypadek nieprowadzenia rejestru dłużników przez IW w SPO RZL (pomimo powierzenia jej tego zadania przez IZ) oraz pięć przypadków nierzetelnego prowadzenia tych rejestrów, bądź bazy danych o dłużnikach (np. ewidencji księgowej) przez Instytucje Wdrażające w ZPORR. [str. 47-48]

2.2.13. W ocenie NIK, Minister Finansów wykonujący zadania Instytucji Płatniczej podjął dotychczas odpowiednie działania w celu przygotowania i wydania poświadczenia końcowej deklaracji wydatków. Działania te były realizowane w trakcie wdrażania Programów Operacyjnych na lata 2004-2006 i polegały w szczególności na: weryfikowaniu wniosków o refundację składanych przez Instytucje Zarządzające, przeprowadzaniu kontroli wniosków o płatność w siedzibach Instytucji Zarządzających, analizowaniu wyników wszystkich czynności sprawdzających przeprowadzanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, monitorowaniu raportów o nieprawidłowościach otrzymywanych zgodnie z SION, przeprowadzaniu kontroli własnych w instytucjach uczestniczących we wdrażaniu funduszy strukturalnych na lata 2004-2006, analizowaniu wyników kontroli systemowych przeprowadzanych przez Instytucje Zarządzające w Instytucjach Pośredniczących i Wdrażających, zapewnieniu gromadzenia zbiorczych danych o kwotach oczekujących na odzyskanie lub należnościach nieściągalnych oraz o kwotach odzyskanych. [str. 48-50]

2.2.14. W ocenie NIK, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przez cały okres wdrażania pomocy na lata 2004-2006 podejmował odpowiednie działania, które zgodnie z *Wytycznymi Komisji Europejskiej* stanowią podstawę do wydania deklaracji zamknięcia pomocy, tj. m.in. przeprowadzał audyty systemów zarządzania i kontroli, kontrole wrywkowe 5% wydatków kwalifikowanych, sprawdzał realizację zaleceń z przeprowadzonych audytów i kontroli oraz wdrażał zalecenia sformułowane w wyniku audytów przeprowadzonych przez Komisję Europejską w jednostkach organizacyjnych realizujących zadania GIKS. Wskaźnik 5% wartości skontrolowanych przez GIKS wydatków kwalifikowanych nie został osiągnięty jedynie w Priorytecie 2 ZPORR, w związku z czym GIKS zaplanował dalsze czynności sprawdzające. [str. 51-53]

2.2.15. Finansowe rezultaty kontroli wyniosły 5.617.930 zł. Na kwotę tę składają się:

- potencjalne finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości – 5.562.716,69 zł, z tego:
 - o błędy w księgach rachunkowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego usunięte w wyniku kontroli NIK – 225.753 zł [str. 47-48],
 - o w WUP w Rzeszowie – 1.277.113,69 zł, z tego: podjęcie działań windykacyjnych wobec 11 beneficjentów w wyniku kontroli NIK – 1.267.962,06 zł¹⁵, w tym 322.315,44 zł dofinansowanie z budżetu UE (finansowe skutki nieprawidłowości na szkodę UE); zaniżenie kwoty odsetek wobec 125 beneficjentów na łączną kwotę 7.372,15 zł w wyniku niestosowania przepisu art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja Podatkowa*¹⁶; rozpoczęcie, w wyniku kontroli NIK, procedury dochodzenia od dwóch beneficjentów odsetek w łącznej kwocie 1.779,48 zł (kwota ta stanowi również potencjalne sprawozdawcze skutki nieprawidłowości ponieważ została ujęta w księgach rachunkowych jednostki w wyniku kontroli NIK) [str. 45, 47],
 - o nieuwjęcie w ewidencji księgowej Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych należności do odzyskania od beneficjentów – 4.059.850 zł (w tym 3.000.000 zł –kwota szacunkowa¹⁷) [str. 48],

¹⁵ W tym nieprawidłowość na kwotę 116,7 tys. zł polegająca na niesporządzeniu raportu o nieprawidłowości podlegającej raportowaniu do KE [str. 42].

¹⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

¹⁷ Kwota wyszacowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez MJWPU na miejscu realizacji projektów oraz analizy dokumentacji poszczególnych projektów dokonywanej przez pracowników komórek organizacyjnych MJWPU.

- uszczuplenia środków lub aktywów – 14.223 zł (nienaliczenie i niedochodzenie od beneficjentów odsetek od dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem w WUP w Zielonej Górze – 1.545 zł i w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim – 12.678 zł) [str. 46, 47],
- kwoty nienależnie uzyskane – 376,23 zł naliczenie beneficjentom odsetek w zawyżonych wielkościach, z tego: 150 zł w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim i 226,23 zł w WUP w Rzeszowie [str. 46, 47],
- pozyskane pożytki finansowe – 40.614,08 zł, z tego:
 - o w WUP w Rzeszowie – 39.887,08 zł odzyskanie od beneficjentów, w wyniku kontroli NIK, nienależnych im środków finansowych [str. 45],
 - o w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim – odzyskanie od beneficjenta odsetek od nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania w kwocie 727 zł, w wyniku kontroli NIK [str. 46].

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

Wysoki poziom wykorzystania alokacji w kontrolowanych programach operacyjnych oraz terminowa realizacja projektów, w tym również w ramach nadkontraktacji, świadczą o tym, że działania podejmowane przez wszystkie kontrolowane instytucje zaangażowane we wdrażanie programów operacyjnych w celu pełnego wykorzystania funduszy strukturalnych na lata 2004-2006 okazały się skuteczne.

Zamknięcie pomocy finansowej z funduszy strukturalnych jest zadaniem wykonywanym przez polską administrację publiczną po raz pierwszy, tak więc brak jest jakichkolwiek doświadczeń w tym względzie, czy też wypracowanych praktyk, niemniej ustalenia kontroli NIK wskazują, że działania podejmowane dotychczas w celu przygotowania dokumentów zamknięcia pomocy były na ogół właściwe. Nie stwierdzono zagrożenia dla terminowego wywiązania się z obowiązków nałożonych przez Komisję Europejską na państwa członkowskie w procesie zamknięcia pomocy.

Złożenie dokumentów zamknięcia pomocy nie oznacza automatycznego wypłacenia przez KE ostatnich płatności w ramach poszczególnych programów. Dokumenty te będą weryfikowane przez służby KE, co wiąże się z przeprowadzaniem przez instytucje KE kontroli zarówno projektów, jak i instytucji odpowiedzialnych za ich wdrażanie, a proces ten może trwać kilka lat. Dlatego też istotne jest aby Instytucje

Zarządzające, Pośredniczące i Wdrażające zachowały kompletną dokumentację związaną z poszczególnymi programami operacyjnymi oraz podejmowały dalsze działania w celu utrzymania przez beneficjentów trwałości projektów i zachowania ich dokumentacji. Stwierdzenie przez KE nieprawidłowości w powyższym zakresie może skutkować korektami finansowymi.

Istotna też jest, zdaniem NIK, dbałość o stabilność kadr wykonujących zadania związane z wdrażaniem, a następnie zamykaniem programów operacyjnych. Brak w następnych latach osób, które brały czynny udział w tych procesach może utrudnić wyjaśnianie służbom Komisji Europejskiej ewentualnych wątpliwości mogących się pojawić w wyniku kontroli prowadzonych przez te służby.

Ze wszystkich obszarów objętych badaniem NIK, stosunkowo najwięcej nieprawidłowości wystąpiło w procesie odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków. Stwierdzona przez NIK powolność działań podejmowanych w tym zakresie oraz dochodzenie należności w nieprawidłowych kwotach (np. bez odsetek), wskazują na konieczność usprawnienia tego procesu. Należy pamiętać, że w przypadku nieodzyskania od beneficjentów kwot nienależnie im wypłaconych, korekty z tego tytułu na rzecz budżetu Unii Europejskiej obciążać będą budżet krajowy (państwa lub samorządowy).

W związku z przedstawionymi powyżej ocenami i uwagami NIK wnioskuje o:

- 1) podejmowanie dalszych działań na rzecz skuteczniejszego odzyskiwania od beneficjentów środków nieprawidłowo wydatkowanych lub niewykorzystanych i nie zwróconych w terminie,
- 2) podjęcie przez Instytucje Zarządzające działań dla zapewnienia przechowywania przez beneficjentów dokumentacji realizowanych projektów przez okres spełniający wymogi określone w art. 38 ust. 6 *rozporządzenia 1260/1999*,
- 3) kontynuowanie przeprowadzania kontroli trwałości projektów,
- 4) kontynuowanie działań, które zapewnią terminowe przygotowanie i przekazanie Komisji Europejskiej dokumentów zamknięcia pomocy.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

3.1.1 Charakterystyka stanu prawnego

W art. 38 ust. 1 lit. f) *rozporządzenia 1260/1999* określono, że po zakończeniu pomocy, państwa członkowskie przedstawiają Komisji Europejskiej deklaracje przygotowane przez osobę lub departament posiadający funkcje niezależne od wyznaczonej instytucji zarządzającej¹⁸. Deklaracja ta powinna zawierać streszczenie wniosków z kontroli prowadzonych w poprzednich latach, jak również ocenę ważności wniosku o płatność salda końcowego oraz legalności i prawidłowości transakcji objętych końcowym poświadczeniem wydatków. Jeżeli państwa członkowskie uznają to za konieczne, mogą one dołączyć własną opinię do wyżej wymienionego poświadczenia.

Zgodnie z art. 15 *rozporządzenia 438/2001*, osoba lub departament upoważnione do wystawienia deklaracji zakończenia pomocy pełnią funkcję niezależną od wyznaczonej instytucji zarządzającej, osoby lub departamentu w ramach instytucji płatniczej odpowiedzialnej za wydawanie poświadczenia wydatków okresowych i końcowych oraz od organów pośrednich. Przeprowadza ona swoje badania zgodnie z normami dotyczącymi audytu przyjętymi na poziomie międzynarodowym. Instytucje zarządzające i płatnicza oraz organy pośrednie dostarczają jej wszelkie wymagane informacje oraz udostępniają wszelkie dokumenty i dodatkowe dowody niezbędne do wystawienia takich deklaracji.

Zgodnie z art. 16 *rozporządzenia 438/2001* deklaracje zamknięcia pomocy są wystawiane na podstawie badania systemów zarządzania i kontroli, wyników weryfikacji przeprowadzonych wcześniej oraz, gdzie niezbędne, dalszych kontroli wrywkowych transakcji. Osoba lub departament wystawiające taką deklarację podejmą wszelkie niezbędne działania w celu uzyskania uzasadnionej pewności, że poświadczona końcowa deklaracja wydatków jest właściwa oraz że podstawowe transakcje są zgodne z prawem i prawidłowe. W art. 16 *rozporządzenia 438/2001* określono także wymaganie, iż do deklaracji zamknięcia pomocy załącza się

¹⁸ Zgodnie z art. 2 pkt 4a *ustawy o NPR*, instytucją właściwą do spraw wystawienia deklaracji zamknięcia pomocy jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

sprawozdanie zawierające wszelkie informacje istotne do uzasadnienia deklaracji, włącznie z podsumowaniem wyników wszystkich weryfikacji przeprowadzonych przez organy krajowe lub wspólnotowe, do których deklarujący miał dostęp.

W załączniku 2 do *Wytycznych Komisji Europejskiej* określono m.in. zadania poszczególnych instytucji biorących udział we wdrażaniu programów operacyjnych, na etapie przygotowania do zamknięcia pomocy. W większości jest to zakończenie zadań, które należało przeprowadzać na bieżąco w trakcie wdrażania programów. I tak:

1. Instytucje zarządzające i instytucje pośredniczące:

- otrzymują wnioski o płatności końcowe od wszystkich beneficjentów końcowych,
- finalizują kontrole na miejscu zgodnie z art. 4 *rozporządzenia 438/2001* celem zweryfikowania kwalifikowalności i zgodności z prawem wydatków,
- gromadzą końcowe deklaracje wydatków dotyczące programu i przedstawiają je instytucji płatniczej,
- upewniają się, że deklaracje wydatków zgadzają się z dokumentami znajdującymi się w systemie księgowym dotyczącym danego programu oraz, że istnieje wystarczająco obszerna dokumentacja audytora sięgająca do poziomu końcowego odbiorcy lub beneficjenta,
- w ostatecznym wniosku o płatność dokonują weryfikacji kwot rzeczywiście wypłaconej pomocy wspólnotowej, lub pomocy mającej być wypłaconą beneficjentom lub odbiorcom końcowym,
- sprawdzają czy skorygowano wszystkie błędy lub niezgodności.

2. Instytucja płatnicza:

- sporządza poświadczenie końcowej deklaracji wydatków dla programu na formularzu zamieszczonym w załączniku II *rozporządzenia 438/2001*,
- zapewnia dostateczną ilość informacji pochodzących od instytucji zarządzających, aby zaświadczyć o dokładności, kwalifikowalności i zgodności z prawem zadeklarowanych kwot,
- sprawdza czy spełniono warunki określone w art. 9 ust. 2 *rozporządzenia 438/2001*, tj., że:
 - instytucje zarządzające i pośredniczące zarządzają pomocą zgodnie ze wszystkimi stosowanymi regułami wspólnotowymi, a środki pozostawione do ich dyspozycji są wykorzystywane zgodnie z zasadami należytego

zarządzania finansami, a także że istnieją środki w celu zapobiegania, wykrywania i poprawiania nieprawidłowości i informowania o nich Komisji,

- deklaracje wydatków obejmują tylko wydatki które:
 - 1) zostały rzeczywiście poniesione w okresie kwalifikowalności i mogą być poparte fakturami lub dokumentami księgowymi o równoważnej wartości dowodowej;
 - 2) odnoszą się do operacji zakwalifikowanych do finansowania w ramach określonej pomocy;
 - 3) zostały poniesione ze środków, dla których, w odpowiednich przypadkach, cała pomoc krajowa została oficjalnie zatwierdzona przez Komisję,
- sprawdza czy poprawiono wszystkie błędy/nieprawidłowości oraz w pełni wdrożono zalecenia poaudytowe,
- występuje o dodatkowe informacje i/lub przeprowadza weryfikacje we własnym zakresie, jeżeli zajdzie taka potrzeba,
- przedstawia tabelę sumującą sporządzoną w oparciu o informacje zamieszczone w księdze dłużników prowadzonej zgodnie z art. 8 rozporządzenia 438/2001.

3. Organ odpowiedzialny za kontrole wyrywkowe, zgodnie z art. 10 *rozporządzenia 438/2001*, w Polsce na podstawie art. 3a ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o kontroli skarbowej*¹⁹ Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej (realizujący swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2004 r. *w sprawie certyfikacji i wydawania deklaracji zamknięcia pomocy finansowej ze środków pochodzących z Unii Europejskiej*²⁰):

- doprowadza do końca ostateczne kontrole wyrywkowe operacji,
- zapewnia, że w odniesieniu do określonych programów kontrole wyrywkowe przeprowadzone na miejscu obejmują: przynajmniej 5% całkowitego wydatku kwalifikowanego, odpowiednie wydatki w ujęciu rocznym w uwzględnionym okresie, odpowiedni dobór różnych typów i rozmiarów operacji, operacje

¹⁹ Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65 ze zm.

²⁰ Dz. U. Nr 66 poz. 607.

wdrożone przez główne instytucje pośredniczące i głównych beneficjentów końcowych, tak aby byli oni kontrolowani przynajmniej raz,

- ocenia charakter każdego błędu celem sprawdzenia czy są to błędy systemowe²¹
- w przypadkach gdy przeprowadzone kontrole wykryły problemy o charakterze systemowym, przeprowadza dalsze kontrole w celu określenia i zmierzenia rozmiaru problemu,
- w przypadku gdy kontrole wykazały wskaźnik błędu powyżej 2% wysokości skontrolowanych zweryfikowanych kosztów, organ kontrolny powinien rozważyć, czy nie należałoby rozszerzyć zakresu wykonanych zadań, tj. upewnienia się jaki jest faktyczny poziom błędu,
- zapewnia, że w pełni wykonano zalecenia odnoszące się do sposobu pracy organów odpowiedzialnych za kontrole wrywkowe zgodnie z art. 10 *rozporządzenia 438/2001* pochodzące z audytów Komisji Europejskiej i/lub Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

3.1.2 Charakterystyka uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

Procedury zamknięcia i rozliczenia programów operacyjnych 2004-2006

Zamknięcie programu operacyjnego składa się z następujących etapów:

1. Przekazanie do Komisji Europejskiej:
 - końcowej deklaracji wydatków wraz z wnioskiem o płatność końcową (dokonuje tego Instytucja Płatnicza),
 - sprawozdania końcowego (zadanie właściwej Instytucji Zarządzającej),
 - deklaracji zamknięcia pomocy (przekazuje instytucja właściwa do zamknięcia pomocy – Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej).
2. Weryfikacja i akceptacja ww. dokumentów przez Komisję Europejską.
3. Rozliczenie salda końcowego.

Na mocy Decyzji Komisji Europejskiej K(2009) 1148 z dnia 18 lutego 2009 r. (niepublikowanej) nastąpiło przedłużenie ostatecznego terminu kwalifikowalności wydatków z 31 grudnia 2008 r. do **30 czerwca 2009 r.** dla wszystkich priorytetów

²¹ Systemowa nieprawidłowość jest powtarzającym się błędem spowodowanym poważnymi zaniedbaniami w systemach zarządzania i kontroli zaprojektowanych w celu zapewnienia prawidłowej rachunkowości i zgodności z obowiązującymi zasadami i przepisami.

i działań ZPORR, SPO Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, SPO Transport, SPO RZL, SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Rolnictwa oraz SPO Rybołówstwo. Przekazanie do KE dokumentów zamknięcia pomocy musi nastąpić z upływem 15 miesięcy od ostatecznego terminu kwalifikowalności wydatków, tj. do **30 września 2010 r.**

Kończącą deklarację wydatków należy sporządzić na formularzu przedstawionym w załączniku II do *rozporządzenia 438/2001*, zawiera ona wniosek o płatność końcową. Zadeklarowane wydatki powinny odnosić się do faktycznie poniesionych wydatków.

Razem z końcową deklaracją wydatków przekazywany jest do KE załącznik dotyczący kwot odzyskanych od beneficjentów, o których mowa w art. 8 *rozporządzenia 438/2001*. Państwa członkowskie mają obowiązek informowania KE odnośnie kwot odzyskanych pomiędzy przedłożeniem końcowej deklaracji wydatków, wnioskiem o płatność końcową, a płatnością końcową dokonaną przez Komisję, tak by Komisja mogła dokonać ich odliczenia. Ponadto państwa członkowskie muszą informować Komisję odnośnie kwot do odzyskania od beneficjentów, odzyskanych po przedłożeniu końcowej deklaracji wydatków oraz po zamknięciu danego programu, a następnie zwrócić Komisji odpowiednią część wkładu funduszy strukturalnych.

Sprawozdanie końcowe, przed przedłożeniem Komisji, jest zatwierdzane przez Komitet Monitorujący. Na podstawie sprawozdania końcowego Komisja sprawdza, czy decyzja dotycząca formy pomocy została odpowiednio wykonana oraz czy osiągnięte zostały cele programu. W ciągu pięciu miesięcy od otrzymania sprawozdania końcowego KE może uznać je za niedostateczne i nakazać jego uzupełnienie lub dokonanie poprawek.

W przypadku niedostarczenia w oznaczonym terminie, w odniesieniu do EFRR, końcowej deklaracji wydatków wraz z wnioskiem o płatność końcową, Komisja Europejska nie później niż w ciągu sześciu miesięcy automatycznie umorzy sumy częściowe przeznaczone na pomoc współfinansowaną przez fundusz (tzn. anuluje częściowo kwotę zobowiązań), powodując w ten sposób zwrot kwot wypłaconych nieprawidłowo poprzez odpowiednie pomniejszenie płatności końcowej w ramach rozliczenia salda końcowego.

Jeśli sprawozdanie końcowe dotyczące funduszy nie zostanie dostarczone przed upływem ostatecznego terminu, zamknięcie pomocy zostanie przeprowadzone w oparciu o potwierdzoną końcową deklarację wydatków oraz o informacje zawarte w ostatnim sprawozdaniu rocznym.

Nieprzekazanie w terminie końcowej deklaracji wydatków powoduje zamknięcie danego programu na podstawie ostatniego zatwierdzonego wniosku o płatność.

W odniesieniu do projektów niezakończonych istnieje możliwość ich finansowania ze środków krajowych lub w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013. W takim przypadku instytucje państwa członkowskiego muszą sporządzić szczegółowy opis takiego projektu. Współfinansowanie niezakończonych projektów w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 będzie możliwe tylko jeśli przy ich realizacji będą spełnione warunki współfinansowania i kwalifikowalności obowiązujące w nowej perspektywie (2007-2013).

Systemy zarządzania programów operacyjnych objętych kontrolą

1. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego jest największym z siedmiu programów operacyjnych, które służą do realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006. ZPORR jest współfinansowany z dwóch funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Program dzieli się na 4 Priorytety: 1. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów*, 2. *Rozwój regionalnych zasobów ludzkich*, 3. *Rozwój lokalny* oraz 4. *Pomoc techniczna*. Każdy z priorytetów dzieli się na działania w ramach których beneficjenci składają wnioski i realizują projekty. Projekty wdrażane w ramach działań w Priorytetach 1, 3 i 4 są współfinansowane z EFRR, natomiast w Priorytecie 2 z EFS. Szczegółowy opis Priorytetów oraz Działań znajduje się w Uzupełnieniu ZPORR.

Za skuteczność i prawidłowość zarządzania oraz wdrażania programu odpowiada Instytucja Zarządzająca, której zadania do dnia 31 października 2005 r. wykonywał Minister Gospodarki i Pracy, a następnie Minister Rozwoju Regionalnego. Istotną rolę we wdrażaniu programu pełnią także Urzędy Marszałkowskie jako instytucje realizujące zadania we wdrażaniu ZPORR odpowiedzialne m.in. za ocenę i wybór projektów zgłaszanych przez beneficjentów. W każdym województwie działają Instytucje Pośredniczące (odpowiedzialne m.in. za zawieranie umów z beneficjentami), których zadania realizują Urzędy Wojewódzkie. W Priorytecie 2 oraz Działaniu 3.4. funkcjonują Instytucje Wdrażające (odpowiedzialne za zlecanie beneficjentom realizacji projektu), których zadania realizują Wojewódzkie Urzędy Pracy oraz Urzędy

Marszałkowskie. Zgodnie z Uzupełnieniem ZPORR Samorządy Województw mogą powierzyć innym instytucjom realizację Działań: 2.2., 2.5, 2.6. i 3.4.

Beneficjentami ZPORR są przede wszystkim samorządy terytorialne wszystkich szczebli i ich jednostki organizacyjne.

2. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Program dzieli się na trzy Priorytety: 1. *Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej*, 2. *Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy*, 3. *Pomoc techniczna*. Każdy z Priorytetów dzieli się na działania. Szczegółowy opis Priorytetów oraz Działań znajduje się w Uzupełnieniu SPO RZL.

Za skuteczność i prawidłowość zarządzania oraz wdrażania programu odpowiada Instytucja Zarządzająca, której zadania do dnia 31 października 2005 r. wykonywał Minister Gospodarki i Pracy, a następnie Minister Rozwoju Regionalnego. Instytucja Zarządzająca część swoich zadań powierzyła dwóm Instytucjom Pośredniczącym: funkcjonującej w strukturze Ministerstwa Edukacji Narodowej dla Działań 2.1. i 2.2., a dla Priorytetu 1 i 3 oraz Działań 2.3. i 2.4. funkcjonującej w strukturze MRR. Ponadto w zarządzaniu SPO RZL istotna rolę odgrywają Instytucje Wdrażające odpowiedzialne m.in. za zawieranie umów z beneficjentami i nadzorowanie realizacji projektów. Instytucjami Wdrażającymi są: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dla Priorytetu 3 i Działań: 1.1., 1.5., 1.6.; Ministerstwo Edukacji Narodowej dla Działań 2.1. i 2.2.; Kancelaria Prezesa Rady Ministrów dla działania 2.4.; Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Działania 1.4.; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości dla Działania 2.3. oraz 16 wojewódzkich urzędów pracy dla Działań 1.2. i 1.3.

3. Sektorowy Program Operacyjny Transport jest finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program dzieli się na trzy Priorytety: 1. *Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu*, 2. *Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa*, 3. *Pomoc techniczna*.

Funkcję Instytucji Zarządzającej do dnia 31 grudnia 2005 r. pełnił Minister Infrastruktury, a następnie Minister Transportu i Budownictwa. Od dnia 1 stycznia 2006 r. funkcję tę pełni Minister Rozwoju Regionalnego. Funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni minister właściwy do spraw transportu. W systemie wdrażania tego Programu nie występuje Instytucja Wdrażająca.

4. Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo jest finansowany w ramach Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa. Program dzieli się na pięć Priorytetów: 1. *Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów*, 2. *Odnowa i modernizacja floty rybackiej*, 3. *Ochrona i rozwój zasobów wodnych, chów i hodowla, rybacka infrastruktura portowa, przetwórstwo i rynek rybny, rybołówstwo śródlądowe*, 4. *Inne działania*, 5. *Pomoc techniczna*.

Funkcję Instytucji Zarządzającej pełni minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi, a funkcję Instytucji Wdrażającej Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W systemie wdrażania tego Programu nie występuje Instytucja Pośrednicząca.

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Projekty niezakończone lub nierozliczone

Instytucja Zarządzająca SPO RZL spośród 4.017 realizowanych projektów zidentyfikowała na 31 grudnia 2009 r.²² 51 projektów o łącznej wartości 62.378,0 tys. zł, w tym wartość dofinansowania z UE 44.226,2 tys. zł, które są objęte postępowaniem windykacyjnym (tzn. trwa proces odzyskiwania od beneficjentów realizujących te projekty nienależnych im środków).

Według danych IZ ZPORR na 31 grudnia 2009 r.²³ w ramach ZPORR spośród realizowanych 13.568 projektów, dwa projekty zostały niezakończone:

- *Budowa wielofunkcyjnej hali sportowo-widowiskowej na granicy miast Gdańska i Sopotu – etap I* o wartości całkowitej 346.112,9 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków UE – 40.000 tys. zł (projekt będzie dokończony ze środków własnych beneficjenta),
- *Inwestycja w urządzenia i wyposażenie promujące „Inteligentny dom”* o wartości całkowitej 495,6 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków UE – 140,1 tys. zł (beneficjent poniósł wszystkie wydatki kwalifikowalne przewidziane w projekcie i zostały one zrefundowane, ale nie osiągnięto celu projektu z powodu niedoprowadzenia do obiektu prądu).

Ponadto w ZPORR postępowaniem sądowym lub administracyjnym objętych było 68 projektów o łącznej wartości dofinansowania ze środków UE 183.900 tys. zł, w tym

²² Patrz przypis nr 7.

²³ Patrz przypis nr 7.

wydatki, które w toczących się postępowaniach mogą zostać uznane za niekwalifikowane obejmują kwotę 12.900 tys. zł. Na koniec 2009 r. nierozliczonych ostatecznie pozostawało 66 projektów o łącznej wartości 388.996,4 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków UE – 115.054,7 tys. zł.

Według stanu na 31 grudnia 2009 r.²⁴ spośród 147 projektów realizowanych w SPOT sześć projektów o łącznej wartości wydatków kwalifikowanych 160.444,9 tys. zł, w tym dofinansowanie z UE 105.444,7 tys. zł było niezakończonych. Projekty zakończone zostały rozliczone, a postępowaniem sądowym objęte były dwa projekty o łącznej wartości wydatków kwalifikowanych 264.435,0 tys. zł, w tym dofinansowanie z UE 198.326,3 tys. zł.

Według danych IZ SPO Rybołówstwo na 31 grudnia 2009 r.²⁵, spośród realizowanych 4.126 projektów, nie zrealizowano dwóch projektów w Priorytecie 5 – *Pomoc techniczna*, a dla 97 projektów nie zrealizowano jeszcze płatności końcowej, w tym dla 94 projektów w Działaniu 4.2. – *Działania społeczno-ekonomiczne* dotyczących wypłat emerytur rybackich, które są kontynuowane w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”²⁶.

3.2.2. Sporządzanie i przekazanie sprawozdań końcowych z realizacji Działań i Priorytetów

Terminy na przekazanie końcowych sprawozdań z wdrażanych działań i priorytetów dla poszczególnych instytucji zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 26 lutego 2007 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu i zakresu rozliczeń²⁷. Zgodnie z § 7 ust. 6 pkt 2 oraz § 8 ust. 9 tego rozporządzenia Instytucje Zarządzające mogły wydłużyć Instytucjom Wdrażającym i Pośredniczącym terminy na przekazanie sprawozdań końcowych. Z uprawnienia tego skorzystały: Instytucja Zarządzająca SPO RZL w odniesieniu do Działania 2.3. oraz Instytucja Zarządzająca ZPORR, dokonując stosownych zmian w harmonogramach zamknięcia pomocy dla tych

²⁴ Patrz przypis nr 7.

²⁵ Patrz przypis nr 7.

²⁶ Na podstawie § 52 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 1 - *Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej*, zawartą w programie operacyjnym "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013" (Dz. U. Nr 101, poz. 840 ze zm.).

²⁷ Dz. U. Nr 44, poz. 283 ze zm.

programów. W związku z tymi zmianami, terminy na przekazanie sprawozdań końcowych w wielu kontrolowanych jednostkach wykraczały poza okres, w którym prowadzone były czynności kontrolne NIK. Niemniej z ustaleń kontroli NIK wynika, że trzy Instytucje Wdrażające nie wywiązały się z terminowego przekazania sprawozdań końcowych z wdrażanych przez siebie Działań. Dotyczy to:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pełniącej funkcję IW w SPO Rybołówstwo, która sprawozdania końcowe z realizacji ośmiu z 14 Działań²⁸ przekazała do IZ z pięciodniowym przekroczeniem terminu określonego w § 8 ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzenia. Wynikało to z przyjęcia przez Agencję niewłaściwej daty, od której obliczono termin na przekazanie IZ sprawozdań końcowych²⁹,
- Ministerstwa Edukacji Narodowej – funkcjonująca w strukturze MEN Instytucja Wdrażająca dla Działania 2.2. w SPO RZL sprawozdanie końcowe z realizacji tego działania przekazała do IPOś funkcjonującej również w strukturze MEN z opóźnieniem wynoszącym 96 dni w stosunku do terminów określonych w *Harmonogramie zamknięcia pomocy z EFS w ramach SPO RZL* oraz nie przekazała sprawozdania końcowego z działania 2.1. do dnia 30 października 2009 r.³⁰, a termin na przekazanie tego sprawozdania zgodnie z ww. *Harmonogramem* upłynął 8 października 2009 r.,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu pełniącego funkcję IW w SPO RZL i ZPORR, który sprawozdania końcowe przekazał do właściwych IPOś z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 19 i trzy dni.

Ponadto w sporządzonych przez WUP w Krakowie sprawozdaniach końcowych z realizacji Działań w ZPORR, kontrola NIK stwierdziła rozbieżności, które polegały na ujęciu w dwóch załącznikach do tych sprawozdań różnych kwot obrazujących wielkość zaangażowania finansowego zakończonych projektów.

3.2.3. Archiwizowanie dokumentacji programów i projektów

Zgodnie z art. 38 ust. 6 *rozporządzenia 1260/1999* w okresie trzech lat od przekazania przez Komisję Europejską ostatniej płatności dla danej pomocy, należy

²⁸ Dotyczy sprawozdań z realizacji Działań: 1.1., 2.2., 3.2., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. i 4.6.

²⁹ Jako datę od której powinno liczyć się termin na przekazanie sprawozdań końcowych Agencja przyjęła datę zrealizowania ostatniego zlecenia płatności w ramach całego Programu (tj. płatność w Działaniu 3.4. z dnia 29.06.2009 r.), zamiast datę zakończenia poszczególnych Działań.

³⁰ Data zakończenia czynności kontrolnych w MEN.

zachować wszystkie dokumenty (oryginały albo poświadczone kopie) dotyczące wydatków i kontroli związanych z daną pomocą. Większość kontrolowanych jednostek zapewniła przechowywanie dokumentów związanych z kontrolowanymi programami zgodnie z powyższym przepisem, wydzielając, w wewnętrznych regulacjach odnośnie terminów archiwizacji dokumentacji, odrębne kategorie dla tych dokumentów określające termin ich przechowywania wg kategorii A (przechowywanie wieczyste) lub kategorii B z oznaczeniem lat od 10 do 25.

W trzech spośród 61 kontrolowanych jednostek (tj. w MPiPS – w odniesieniu do dokumentacji finansowej³¹ z wdrażanych Działań SPO RZL oraz realizowanych w MPiPS projektów, w ARiMR – IW w SPO Rybołówstwo oraz w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego – IW w ZPORR) regulacje wewnętrzne przewidują przechowywanie dokumentów związanych z danym Programem przez pięć lat (liczonych od roku następnego po zakończeniu sprawy), co zdaniem NIK nie zapewnia przechowywania tych dokumentów przez okres trzech lat od dokonania przez KE ostatniej płatności (tj. minimum do 2014 r.), gdyż np. dokumenty spraw zakończonych w latach 2005-2007 mogą zostać zniszczone przed 2014 r.

Beneficjenci realizujący projekty w ramach SPO RZL, SPOT i ZPORR, na podstawie zapisów umów o dofinansowanie, również zostali zobowiązani do przechowywania dokumentacji związanej z realizowanymi projektami w terminie spełniającym wymogi ww. art. 38 ust. 6 *rozporządzenia 1260/1999*. Beneficjenci realizujący projekty w ramach SPO Rybołówstwo zostali zobowiązani do przechowywania dokumentacji projektów przez okres pięciu lat od dnia dokonania przez IW ostatniej płatności dla beneficjenta. Według pkt 5.3. ppkt 9 *Uzupełnienia SPO Rybołówstwo* Instytucja Zarządzająca Programem jest odpowiedzialna za przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres co najmniej trzech lat od dnia ostatniej płatności przekazanej przez KE w ramach Programu. Według IZ SPO Rybołówstwo, ostatnia płatność w tym programie powinna zostać dokonana przez KE do marca 2011 r., tym samym dokumentacja związana z realizacją projektów powinna być przechowywana do marca 2014 r. Zdaniem NIK, w przypadku projektów zakończonych, których beneficjentom już wypłacono ostatnie płatności w latach 2005-2007, okres przechowywania dokumentacji tych projektów upłynie przed

³¹ Np. ewidencji księgowej, wyciągów bankowych, faktur, przelewów, itp.

2014 r.³². Określenie w umowach z beneficjentami takiego okresu na przechowywanie dokumentacji projektów wynikało ze wzoru umów opracowanego przez IZ SPO Rybołówstwo, tj. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi³³.

3.2.4. Kompletność dokumentacji programów i projektów przechowywanej przez kontrolowane jednostki

Powołany powyżej art. 38 ust. 6 *rozporządzenia 1260/1999* stawia wymogi nie tylko w odniesieniu do terminu przechowywania dokumentacji, ale także co do jej kompletności stanowiąc, że należy zachować wszystkie dokumenty (oryginały albo poświadczane kopie) dotyczące wydatków i kontroli związanych z daną pomocą. W trakcie kontroli NIK sprawdzono zatem czy dokumentacja przechowywana przez poszczególne jednostki jest kompletna oraz czy zawiera dokumenty potwierdzające dokonanie jej weryfikacji zgodnie z zasadą „dwóch par oczu” (tzw. ślad rewizyjny). W odniesieniu do poświadczeń i zestawień wydatków oraz wniosków o płatność zbadano również kompletność dokumentów, na podstawie których zostały sporządzone oraz ich poprawność rachunkową. Kontrolą objęto dobraną celowo próbę następujących dokumentów:

- 8,7% poświadczeń i zestawień wydatków kierowanych przez IW do IPOś³⁴,
- 12,5% wniosków o płatność kierowanych przez IZ do IP³⁵,
- 38,4% sprawozdań kierowanych do IZ lub IZ PWW³⁶,

³² W toku kontroli w ARiMR stwierdzono, że liczba projektów, dla których dokonano już beneficjentom ostatnich płatności (projekty zakończone) wyniosła: w 2005 r. – 1 518, w 2006 r. – 612, w 2007 r. – 627.

³³ Zarówno wzory ogłoszone na stronie internetowej MRiRW (stan na dzień 27 listopada 2009 r.), jak i wzory obowiązujące do dnia 30 listopada 2006 r. (które utraciły wówczas moc na podstawie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2006 r. uchylającego rozporządzenia w sprawie wzorów umów o dofinansowanie projektu w ramach SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”, Dz. U. Nr 218, poz. 1597) (z wyłączeniem umów zawartych wg wzoru obowiązującego od grudnia 2006 r. do sierpnia 2007 r., w których nałożono na beneficjentów obowiązek przechowywania dokumentacji projektów do 2016 r.

We wzorach umów obowiązujących dla Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, opublikowanych na stronie internetowej MRiRW, okres przechowywania dokumentów przez beneficjentów określono w sposób analogiczny jak w perspektywie budżetowej 2004-2006, tj. przez pięć lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, poza wzorem umowy dla Środka 2.2. w zakresie „Wsparcia wykorzystania tradycyjnych lub przyjaznych środowisku praktyk i technik w chowie i hodowli ryby”, gdzie okres przechowywania dokumentacji nie został określony. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. L 223 z 2006 r. s. 1.) dokumentację programu należy przechowywać przez trzy lata od zamknięcia programu operacyjnego.

³⁴ Z tego w ramach: SPO RZL – 7,5%, ZPORR – 8,6%, SPOT – 13,5%, SPO Rybołówstwo – 15,6%.

³⁵ Z tego w ramach: SPO RZL – 21,7%, ZPORR – 6,4%, SPOT – 13,2%, SPO Rybołówstwo – 23,8%.

³⁶ Z tego w ramach: SPO RZL – 30,2%, ZPORR – 40,6%, SPOT – 42,9%, SPO Rybołówstwo – 27,8%.

- 39,2% dokumentacji z kontroli systemów zarządzania i kontroli przeprowadzonych w Instytucjach Pośredniczących i Instytucjach Wdrażających³⁷,
- 6,7% dokumentacji z kontroli na miejscu realizacji projektów³⁸,
- 3,9% wniosków o dofinansowanie³⁹,
- 7,7% umów o dofinansowanie⁴⁰.

Ponadto zbadano 4.114 sprawozdań składanych przez beneficjentów⁴¹.

Wyniki kontroli wykazały braki pojedynczych dokumentów w siedmiu jednostkach (spośród 61 jednostek objętych kontrolą):

- brak po jednym sprawozdaniu z realizacji projektów stwierdzono w PARP (IW w SPO RZL), w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego (IW w ZPORR) i w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego (IW w ZPORR),
- w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych (IW w ZPORR) stwierdzono brak siedmiu sprawozdań,
- w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego (IW w ZPORR) stwierdzono brak jednego zbiorczego wniosku o płatność oraz dwóch wniosków o płatność beneficjentów,
- brak dwóch wniosków beneficjentów o płatność w ramach SPO RZL stwierdzono w WUP w Poznaniu (IW w SPO RZL i ZPORR),
- W Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim (IPoś w ZPORR) stwierdzono brak dokumentacji z czynności kontrolnych przeprowadzonych przez GIKS.

Stwierdzono również (w 17 jednostkach⁴²) przypadki braku właściwego śladu rewizyjnego z weryfikacji dokumentacji objętej kontrolą NIK, lub dokonanie tej weryfikacji niezgodnie z postanowieniami *Podręczników Procedur* obowiązujących w danej jednostce. Zaznaczyć należy, że w większości przypadków dotyczyło to pojedynczych dokumentów. Istotne nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w:

³⁷ Z tego w ramach SPO RZL – 40,7%, ZPORR – 72,9%, SPOT – 31,2%, SPO Rybołówstwo – 6,4%.

³⁸ Z tego w ramach: SPO RZL – 8,4%, ZPORR – 6,3%, SPOT – 11,7%, SPO Rybołówstwo – 1,2%.

³⁹ Z tego w ramach: SPO RZL – 3,5%, ZPORR – 4,5%, SPOT – 3,7%, SPO Rybołówstwo – 0,3%.

⁴⁰ Z tego w ramach: SPO RZL – 5,7%, ZPORR – 9,7%, SPOT – 10,3%, SPO Rybołówstwo – 0,4%.

⁴¹ Z uwagi na brak w SIMIK funkcjonalności modułu „Sprawozdania” niemożliwe było ustalenie wielkości populacji tych dokumentów.

⁴² Z tego: w IZ SPO Rybołówstwo, w dwóch IPoś w ZPORR, sześciu IW w ZPORR, dwóch IW w SPO RZL i w sześciu WUP będących IW dla SPO RZL i ZPORR.

- WUP w Poznaniu – brak list sprawdzających w odniesieniu do 13% badanych wniosków beneficjentów o płatność w ramach SPO RZL oraz w ramach ZPORR: brak list sprawdzających z weryfikacji formalnej, merytorycznej i finansowej 35% badanych wniosków beneficjentów o płatność, a także brak jakichkolwiek dokumentów stwierdzających dokonanie weryfikacji 13,4% badanych wniosków beneficjentów o płatność,
- WUP w Rzeszowie – brak list sprawdzających z weryfikacji 58% badanych umów o dofinansowanie projektów w ramach ZPORR,
- Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim – brak list sprawdzających z weryfikacji 6% badanych sprawozdań składanych przez IW oraz 20% badanej dokumentacji z kontroli na miejscu realizacji projektów.

Instytucje biorące udział we wdrażaniu SPO RZL, ZPORR i SPOT były zobowiązane do wprowadzania danych do Systemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli SIMIK. Badanie prawidłowości wprowadzenia do SIMIK danych z ww. dokumentów objętych kontrolą NIK w zakresie kompletności wykazało niewprowadzenie do systemu danych pojedynczych dokumentów w siedmiu jednostkach. W większości przypadków brakujące dane zostały uzupełnione w trakcie kontroli NIK.

Istotne braki w systemie SIMIK stwierdzono:

- w WUP w Poznaniu (IW w SPO RZL i IW w ZPORR) nie wprowadzono do systemu danych odnośnie 28 aneksów do umów w ramach ZPORR oraz w przypadku trzech aneksów do umów wprowadzono dane odnośnie całkowitej wartości projektu oraz wartości dofinansowania niezgodne z wynikającymi z wersji papierowej tych dokumentów,
- w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych (IW w ZPORR) nie wprowadzono do systemu danych dotyczących 36 aneksów do umów z beneficjentami, a także nie zaktualizowano w systemie danych odnośnie okresu realizacji sześciu projektów (spośród 15 projektów objętych badaniem),
- w WUP w Warszawie (IW w SPO RZL i IW w ZPORR) w systemie brak było w zakresie SPO RZL danych odnośnie 32 wniosków o dofinansowanie (spośród 80 objętych kontrolą) oraz danych odnośnie 23 aneksów do umów z beneficjentami (spośród 37 objętych kontrolą),

- w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego (IW w ZPORR) w systemie brak było danych odnośnie jednego wniosku beneficjenta o płatność oraz danych czterech aneksów do umów z beneficjentami,
- w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim stwierdzono brak w systemie pięciu wniosków o płatność końcową złożonych przez beneficjentów, na siedem wniosków wymienionych w jednym poświadczeniu i zestawieniu wydatków,
- w PARP stwierdzono brak w systemie danych odnośnie czterech aneksów do umów (spośród 15 badanych).

3.2.5. Kontrole systemów zarządzania i kontroli

Kontrole systemów zarządzania i kontroli przeprowadzane przez Instytucje Zarządzające

Kontrolowane Instytucje Zarządzające wywiązały się z wynikającego z art. 53 ust. 1, w związku z art. 51 ust. 2 ustawy o NPR obowiązku przeprowadzenia kontroli systemów zarządzania i kontroli w funkcjonujących w ramach danego programu Instytucjach Pośredniczących i Instytucjach Wdrażających. Przeprowadzanie tych kontroli w całym okresie wdrażania programów ma na celu sprawdzenie skuteczności systemów zarządzania i kontroli utworzonych w IPOś i IW dla wspomagania działań tych jednostek w realizacji ich funkcji. Ponadto, ponieważ zgodnie z art. 16 rozporządzenia 438/2001 deklaracja zamknięcia pomocy wystawiana jest na podstawie badania systemów zarządzania i kontroli, istotne jest aby systemy te funkcjonowały w sposób ciągły, spójny i skuteczny. Bieżąca kontrola tych systemów jest zatem konieczna dla wykrywania i eliminowania ewentualnych luk w tych systemach.

W latach 2005-2009 kontrolowane IZ przeprowadziły 228 kontroli systemów zarządzania i kontroli, z tego IZ SPO RZL – 99, IZ SPOT – 16, IZ SPO Rybołówstwo – 94 oraz IZ ZPORR – 19 (objęły 65 instytucji zaangażowanych w realizację ZPORR).

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że kontrole przeprowadzone przez IZ ZPORR były zgodne z postanowieniami *Podręcznika procedur* oraz *Wytocznymi IZ ZPORR w zakresie przeprowadzania wizyty monitorującej/ kontrolnej na miejscu*, poza kontrolą w województwie kujawsko-pomorskim, której zarówno zakres podmiotowy, jak i przedmiotowy był niezgodny z ww. *Podręcznikiem* i *Wytocznymi*. Ustalono bowiem, że kontrola przeprowadzona przez IZ ZPORR w tym województwie objęła tylko:

- Urząd Marszałkowski, w którym w 2004 r. skontrolowano proces naboru wniosków,

- Urząd Wojewódzki, w którym w 2009 r. w IPOś zbadano proces informowania o nieprawidłowościach oraz kontroli zamówień publicznych.

Natomiast obie Instytucje Wdrażające w całym okresie wdrażania programu nie były objęte przez IZ ZPORR kontrolą systemową. Zgodnie z ww. *Podręcznikiem procedur* oraz *Wytycznymi IZ ZPORR* zobowiązana była do przeprowadzenia w okresie wdrażania programu w każdym województwie jednej kontroli systemowej. Kontrola taka powinna być przeprowadzona w każdej Instytucji Pośredniczącej, w Urzędzie Marszałkowskim oraz w co najmniej jednej Instytucji Wdrażającej z danego województwa, a także powinna obejmować „cały proces wdrażania i realizacji projektu w ramach co najmniej jednego działania ZPORR w województwie”. Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Departamentu Koordynacji i Wdrażania Programów Regionalnych w MRR, informację o skuteczności funkcjonowania systemu w tych Instytucjach Wdrażających, IZ ZPORR uzyskała na podstawie kontroli systemowych przeprowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą.

Kontrole systemów zarządzania i kontroli przeprowadzane przez Instytucje Pośredniczące

Instytucje Zarządzające SPO RZL i ZPORR na podstawie art. 53 ust. 2 *ustawy o NPR* powierzyły Instytucjom Pośredniczącym przeprowadzenie kontroli systemów zarządzania i kontroli w Instytucjach Wdrażających. Z ustaleń kontroli NIK wynika, że Instytucja Pośrednicząca w SPO RZL funkcjonująca w strukturze MEN⁴³ oraz 12 Instytucji Pośredniczących w ZPORR rzetelnie wywiązały się z tego obowiązku. Natomiast cztery Instytucje Pośredniczące w ZPORR nie dochowały określonej w ich *Podręcznikach Procedur* częstotliwości przeprowadzania kontroli w IW. Dotyczy to Wojewodów: Kujawsko-Pomorskiego, Pomorskiego, Śląskiego i Wielkopolskiego.

Kontrole systemów zarządzania i kontroli przeprowadzone w Instytucjach Zarządzających, Pośredniczących i Wdrażających

Systemy zarządzania i kontroli ustanowione w instytucjach biorących udział we wdrażaniu programów operacyjnych w perspektywie budżetowej 2004-2006 były kontrolowane również przez podmioty zewnętrzne (np. NIK, UKS, KE, ETO) oraz audytorów wewnętrznych. Ponieważ celem kontroli tych systemów jest wykrywanie i eliminowanie ewentualnych słabości i luk, badaniem NIK objęto rzetelność realizacji

⁴³ Instytucja Pośrednicząca funkcjonująca w strukturze MRR nie przeprowadzała odrębnych kontroli w IW, natomiast pracownicy komórki organizacyjnej MRR pełniące funkcję IPOś często uczestniczyli w kontrolach przeprowadzanych przez IZ jako członkowie zespołów kontrolujących.

wniosków i rekomendacji sformułowanych w wyniku kontroli/audytów systemów zarządzania i kontroli. Przypadki niezrealizowania wniosków/rekomendacji lub ich nieterminową realizację stwierdzono:

- w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego (IW w ZPORR) nie zrealizowano czterech wniosków, które dotyczyły: sporządzenia rejestru osób uprawnionych do wglądu w raporty o nieprawidłowościach; uzupełnienia *Podręcznika Kontroli* w zakresie opisu procesu weryfikacji polityk wspólnotowych; opracowania procedur dotyczących dostępu do dokumentów przechowywanych w jednym z Wydziałów Urzędu; uzupełnienia *Podręcznika Kontroli* w zakresie pełnienia nadzoru nad WUP w Katowicach. Ponadto z rocznym opóźnieniem zrealizowano dwa wnioski dotyczące: wprowadzenia odrębnej procedury przyjmowania zabezpieczeń należytego wykonania umów od beneficjentów i dokonania aktualizacji *Podręcznika Procedur Wdrażania* i *Podręcznika Kontroli*, a wniosek dotyczący wpisywania na listach sprawdzających przy podpisie Marszałka Województwa/osoby upoważnionej daty ostatecznego zatwierdzenia wniosków o płatność zrealizowano częściowo,
- w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego (IW w ZPORR) spośród 24 zaleceń nie zrealizowano zalecenia dotyczącego opracowania kompleksowej procedury archiwizowania dokumentów związanych z wdrażaniem ZPORR,
- w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie (IPOś w ZPORR) nie zrealizowano jednego zalecenia dotyczącego aktualizacji *Podręcznika Procedur IPOś*,
- w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (IW w SPO RZL) trzy zalecenia nie zostały należycie zrealizowane, a mianowicie: nie poinformowano dwóch beneficjentów o zatwierdzeniu sprawozdań z realizacji projektów, zakresem kontroli na miejscu realizacji dwóch projektów nie objęto prawidłowości prowadzenia przez beneficjentów wyodrębnionej ewidencji księgowej dla realizowanych projektów, nie sporządzono list sprawdzających do czterech wniosków o płatność (lub ich korekt),
- w WUP w Katowicach (IW w SPO RZL i w IW w ZPORR) nie zrealizowano zalecenia dotyczącego opracowania listy stanowisk szczególnie wrażliwych wraz z polityką okresowej rotacji pracowników na tych stanowiskach, a instytucję przeprowadzającą kontrolę błędnie poinformowano o jego realizacji,

- w WUP w Poznaniu (IW w SPO RZL i IW w ZPORR) nie zrealizowano 13 spośród 63 zaleceń pokontrolnych (20,6%), w tym m.in. zaleceń odnośnie terminowej weryfikacji wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność, terminowego sporządzania sprawozdań okresowych, uaktualnienia *Podręcznika Procedur*.

3.2.6. Kontrole projektów na miejscu ich realizacji

Kontrola realizacji projektów na miejscu jest jednym z podstawowych elementów gwarantujących prawidłowe wydatkowanie środków przeznaczonych na ich realizację. Zgodnie z art. 52 *ustawy o NPR* kontrolę projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych przeprowadza Instytucja Zarządzająca, która może powierzyć swoje zadania w tym zakresie Instytucjom Pośredniczącym lub Instytucjom Wdrażającym. Kontrola projektów polega na sprawdzeniu dowodów poświadczających poniesienie wydatków w projekcie dokumentujących zawartość składanych wniosków o płatność oraz na sprawdzeniu postępów i efektów realizacji projektu na miejscu. Kontrola może być przeprowadzona na próbie dowodów poświadczających poniesienie wydatków lub na próbie projektów. Decyzję odnośnie możliwości przeprowadzenia kontroli na próbie dowodów lub na próbie projektów podejmowały Instytucje Zarządzające, obligując jednocześnie właściwe Instytucje Wdrażające lub Pośredniczące do opracowania procedur doboru tej próby.

Z ustaleń kontroli wynika, że wszystkie kontrolowane Instytucje Zarządzające, Pośredniczące i Wdrażające odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli projektów rzetelnie wywiązały się z tego obowiązku, z wyjątkiem jednej Instytucji Wdrażającej w SPO RZL (MEN), która nie skontrolowała dziesięciu projektów, z czego osiem zostało jednak skontrolowanych przez właściwą Instytucję Pośredniczącą, a dwa projekty w ogóle nie zostały objęte kontrolą na miejscu.

W ocenie NIK zakres przeprowadzanych kontroli na miejscu obejmował elementy istotne dla prawidłowego rozliczenia kontrolowanych projektów, takie jak kwalifikowalność wydatków, w tym podatku VAT, kompletność dokumentacji projektu oraz prowadzenie przez beneficjentów wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej dla wydatków ponoszonych w związku z realizacją projektu. Brak kontroli w zakresie wyodrębnienia ewidencji finansowo-księgowej stwierdzono w przypadku: czterech kontroli przeprowadzonych w ramach ZPORR przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (spośród 24 objętych kontrolą NIK), kontroli

przeprowadzonych w IW przez IPOś w SPO RZL (obie funkcjonujące w strukturze MEN) oraz pięciu kontroli przeprowadzonych w ramach SPO RZL przez MPiPS (spośród 10 objętych kontrolą NIK).

Prowadzenie przez beneficjentów wyodrębnionej ewidencji wydatków ponoszonych na realizację projektów nie było również przedmiotem kontroli na miejscu przeprowadzanych w ramach SPO Rybołówstwo. Wynikało to z faktu, że we wzorach umów opracowanych przez Instytucję Zarządzającą SPO Rybołówstwo nie określono, w sposób bezpośredni, obowiązku dla beneficjentów posiadania odrębnej rachunkowości albo odpowiedniego wyodrębnienia transakcji dotyczących realizowanych projektów. Rozliczanie przez IW wydatków poniesionych przez beneficjentów na dany projekt odbywało się poprzez sprawdzanie faktur przedkładanych przez beneficjentów łącznie z wnioskami o płatność. Na podstawie informacji oraz dokumentów uzyskanych w trybie art. 29 pkt 2 lit. f ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli od 15 beneficjentów⁴⁴ w ramach kontroli w MRiRW oraz w ARiMR kontrolerzy NIK ustalili, że wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową dla tych wydatków lub odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji finansowych związanych z tą pomocą posiadało ośmiu beneficjentów (w tym trzech beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego). W opinii NIK, brak wyodrębnionej rachunkowości lub odpowiedniego kodu księgowego dla transakcji związanych z projektem utrudnia rozliczenie wydatków poniesionych na projekt⁴⁵.

W Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – Instytucji Wdrażającej w SPO RZL stwierdzono, że w trakcie kontroli przeprowadzanych przez PARP na miejscu realizacji projektu nie weryfikowano kwalifikowalności podatku VAT.

⁴⁴ Kontrolerzy przeprowadzający kontrolę w MRiRW zwrócili się do sześciu beneficjentów o udzielenie informacji odnośnie sposobu prowadzenia przez nich ewidencji finansowo-księgowej dla badanych projektów. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych odpowiedzi wpłynęły od pięciu beneficjentów. Kontrolerzy przeprowadzający kontrolę w ARiMR uzyskali informacje w powyższej sprawie od 10 beneficjentów.

⁴⁵ W nowej perspektywie budżetowej wymóg utrzymywania przez beneficjentów odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z realizowanymi projektami wynika z art. 59 lit. d) rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. L 223 z 2006 r. s. 1.). We wzorach umów obowiązujących dla Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” opublikowanych na stronie internetowej MRiRW, nie określono w sposób bezpośredni obowiązku dla beneficjentów wyodrębnienia rachunkowego wydatków w ramach Programu. Zamieszczono jedynie ogólne odesłanie, że beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych m.in. w ww. rozporządzeniu Rady 1198/2006.

3.2.7. Informowanie o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu funduszy strukturalnych

Państwa członkowskie Unii Europejskiej, zgodnie z art. 38 ust. 1 *rozporządzenia 1260/1999*, są odpowiedzialne w pierwszej kolejności za finansową kontrolę środków pochodzących z funduszy strukturalnych. Jednym z celów kontroli finansowej jest wykrywanie oraz informowanie Komisji Europejskiej o nieprawidłowościach. Obowiązki w zakresie informowania o nieprawidłowościach dla poszczególnych instytucji biorących udział we wdrażaniu programów operacyjnych zostały określone w opracowanym w Ministerstwie Finansów *Systemie Informowania o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu funduszy strukturalnych* oraz w *Podręcznikach Procedur* poszczególnych instytucji.

Kontrolą NIK objęto raporty o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE i zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE za I i III kwartał 2007 r. oraz za I i II kwartał 2008 r. Przypadki nieterminowego przekazywania ich właściwym podmiotom stwierdzono w przypadku 11 spośród 61 kontrolowanych jednostek. Ponadto stwierdzono, że:

- WUP w Rzeszowie będący IW dla ZPORR i SPO RZL nie sporządził raportu o nieprawidłowości podlegającej raportowaniu do KE na kwotę 116,7 tys. zł (w ramach ZPORR), co było niezgodne z postanowieniami *Podręcznika Procedur IW ZPORR 2004-2006*,
- Instytucja Zarządzająca ZPORR (MRR) nieprawidłowość w kwocie 52,7 tys. zł dotyczącą pomocy technicznej, zaraportowała do KE z opóźnieniem wynoszącym dwa lata i trzy miesiące w stosunku do terminu określonego w art. 3 *rozporządzenia Komisji (WE) 1681/1994*⁴⁶ oraz w SION. W związku z powyższym ustaleniem NIK, IZ ZPORR ponownie przeanalizowała wyniki kontroli projektów pomocy technicznej i sporządziła zestawienie nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE za III kw. 2009 r., w którym ujęła wykryte, ale niezaraportowane wcześniej nieprawidłowości,
- Wojewoda Wielkopolski, będący IPOś w ZPORR, jedno zestawienie nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE sporządził bez

⁴⁶ Rozporządzenie z dnia 11 lipca 1994 r. dotyczące nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot wypłaconych nieprawidłowo w związku z finansowaniem polityki strukturalnej i organizacją systemu informacji w tej dziedzinie (Dz. U. L 178 z 1994 r. s. 43).

dochowania należytej staranności, gdyż jedną nieprawidłowość wykazał w kwocie zawyżonej o 8,1 tys. zł.

3.2.8. Odzyskiwanie od beneficjentów nienależnych im środków

Zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. h) *rozporządzenia 1260/1999* państwa członkowskie mają obowiązek odzyskiwania kwot nieprawidłowo wydatkowanych wraz z odsetkami. Zgodnie z przepisami art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych* jeśli środki pochodzące m.in. z funduszy strukturalnych i Europejskiego Funduszu Rybołówstwa, a także środki przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych z tych środków zostaną wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków. Decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki może wydać Instytucja Zarządzająca, Instytucja Pośrednicząca lub Instytucja Wdrażająca⁴⁷.

Kontrola NIK wykazała, że proces odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków wraz z odsetkami w większości przypadków przebiegał zgodnie z przepisami ustawy *o finansach publicznych* oraz z postanowieniami umów o dofinansowanie projektów, jednakże wymaga usprawnienia w niektórych jednostkach. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości polegały na przewlekłym dochodzeniu należności oraz na nieprawidłowym naliczaniu odsetek od niezwróconych środków.

Przewlekłość działań podejmowanych w celu odzyskania środków od beneficjentów

Nieprawidłowości w tym zakresie kontrola NIK stwierdziła w przypadku siedmiu IW i dwóch IPOś ZPORR, jednej IW SPO RZL oraz jednej jednostki pełniącej funkcję IW dla ZPORR i SPO RZL, tj. w 19% kontrolowanych instytucji w ramach ZPORR i SPO RZL. I tak:

⁴⁷ Zgodnie z art. 211 ust. 4 i 4a ustawy o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym od 20 grudnia 2008 r. oraz zgodnie z art. 205 ustawy o finansach publicznych w brzmieniu obowiązującym do 29 grudnia 2006 r. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) zasady odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków zostały uregulowane w art. 169 w związku z art. 184.

- kontrola w MPiPS będącym IW w SPO RZL wykazała zbyt późne podejmowanie przez IW środków prawnych zmierzających do odzyskania należności od beneficjentów czterech z 15 kontrolowanych projektów. Zgodnie z opracowanymi przez IZ *Wytycznymi dla instytucji uczestniczących w realizacji SPO RZL i wytycznymi na temat dokonywania zwrotów w ramach SPO RZL*, podjęcie środków prawnych przez IW wobec dłużników powinno nastąpić, gdy beneficjent nie zwróci części lub całości dofinansowania w wyznaczonym terminie. NIK ustaliła, iż przed podjęciem środków prawnych, IW kilkakrotnie do każdego z beneficjentów kierowała wezwania o zwrot środków, a także podejmowała inne działania mające na celu umożliwienie beneficjentom prawidłowe rozliczenie projektów (np. poprawienie dokumentacji przez beneficjentów). W związku z tym, w przypadku czterech projektów, od wezwania beneficjenta do zwrotu środków do czasu zastosowania środków prawnych (wykupu weksła) upłynęło od 171 do 485 dni⁴⁸. Zdaniem NIK, odwlekanie podjęcia środków prawnych może skutkować brakiem możliwości odzyskania należności. Przykładem jest przypadek beneficjenta⁴⁹, którego w okresie od 1 sierpnia 2008 r. do 4 marca 2009 r., IW czterokrotnie wzywała do zwrotu środków w wysokości 1.147,4 tys. zł, a wobec którego w dniu 19 lutego 2009 r. została ogłoszona upadłość.

Ponadto, zbyt późne podjęcie działań w celu odzyskania należności NIK stwierdziła również w przypadku jednego projektu⁵⁰, gdzie IW (MPiPS) wystąpiła o zwrot środków przekazanych na realizację projektu po upływie 693 dni od otrzymania od beneficjenta informacji o zlikwidowaniu powołanej w ramach projektu jednostki. Oznaczało to niewywiązanie się beneficjenta z obowiązku zachowania trwałości projektu przez wymagany okres. Informacja ta została przekazana przez beneficjenta do IW wraz z wnioskiem o płatność końcową w dniu 30 kwietnia 2007 r., a IW stwierdziła to dopiero w marcu 2009 r., w trakcie gromadzenia informacji dla IZ na temat zachowania trwałości projektów. Ogólna wartość tego projektu wynosiła 692,4 tys. zł, w tym kwota do odzyskania stanowiąca dofinansowanie z EFS – 553,9 tys. zł,

⁴⁸ Projekty: nr DWF_2_1.6_164 (485 dni), nr 1.1/1.1.1 SPO RZL/629/71 30.12.2004 (230 dni), nr DWF-2_1.1_29 (188 dni), nr DWF_2_1.5_584 (171 dni).

⁴⁹ Realizującego projekt nr DWF_2_1.5_172.

⁵⁰ Projekt nr DWF_2_1.5_147 – Za zakrętem życia, reintegracja prowadzona w Centrum Integracji Społecznej w Mogilnie, który zakładał stworzenie jednostki realizującej działania na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

- kontrola w WUP w Rzeszowie będącym IW ZPORR i IW SPO RZL wykazała, że Urząd jako IW ZPORR nierzetelnie wykonywał swoje obowiązki w zakresie odzyskiwania należności w przypadku 11 spraw (spośród 15 objętych badaniem) o łącznej wartości 1.324,9 tys. zł, w tym odsetki w wysokości 334,4 tys. zł. Czynności windykacyjne były podejmowane przez IW po upływie od dwóch do 12 miesięcy od wcześniejszej czynności podejmowanej w danej sprawie, a wobec siedmiu spośród 11 ww. beneficjentów zalegających ze zwrotem środków w łącznej wysokości 1.307,8 tys. zł, WUP podjął działania windykacyjne dopiero w trakcie kontroli NIK,
- Wojewoda Lubelski pełniący funkcję IPOś w ZPORR z nieuzasadnioną zwłoką podjął działania zmierzające do wyegzekwowania od jednego beneficjenta należności w wysokości 457,3 tys. zł. Wezwania do zapłaty należności wraz z odsetkami IPOś skierowała do beneficjenta w sierpniu 2007 r. i w marcu 2008 r., a dopiero w lipcu 2008 r. wystąpiła o nadanie klauzuli wykonalności dla notarialnego oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, zaś wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego złożyła w sierpniu 2009 r., tj. po upływie ponad roku od nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz Skarbu Państwa. Należność wraz z odsetkami w łącznej wysokości 587,7 tys. zł została wyegzekwowana w październiku 2009 r.,
- Marszałek Województwa Lubelskiego w przypadku jednego beneficjenta ponowne wezwanie do zwrotu środków w wysokości 85,8 tys. zł skierował dopiero po upływie roku od pierwszego wezwania,
- kontrola w WUP w Szczecinie będącym IW ZPORR i IW SPO RZL wykazała, że w odniesieniu do dwóch beneficjentów działania windykacyjne zostały podjęte po upływie: w jednym przypadku 650 dni od wysłania beneficjentowi zaleceń pokontrolnych, w których poinformowano beneficjenta o konieczności zwrotu środków i 62 dni od daty odebrania przez beneficjenta wezwania do zapłaty, w drugim przypadku 538 dni od wysłania wezwania do zapłaty. Według stanu na 30 września 2009 r. zadłużenie tych beneficjentów wynosiło 266,3 tys. zł, w tym odsetki 102,4 tys. zł, i do zakończenia kontroli NIK, tj. do końca grudnia 2009 r., nie zostało uregulowane.

Nieprawidłowości w zakresie naliczania odsetek od niezwróconych środków

Kontrola NIK wykazała również niezgodne z art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych* oraz z postanowieniami umów o dofinansowaniu projektów i z obowiązującymi w danym programie Wytycznymi, naliczanie odsetek przy odzyskiwaniu od beneficjentów nienależnych im środków. Dotyczyło to trzech IPOś i trzech jednostek będących IW w ZPORR i w SPO RZL oraz jednej IW SPO RZL (tj. 14% kontrolowanych jednostek w tych programach). I tak:

- kontrola w MPiPS będącym IW dla SPO RZL wykazała, że w przypadku jednego projektu⁵¹ (na sześć objętych badaniem) w ogóle nie naliczono odsetek, co było niezgodne z art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych*, z § 18 ust. 4 umowy finansowania Działań oraz § 10 ust. 1 umowy o dofinansowaniu projektu, jak również z *Wytycznymi dla instytucji uczestniczących w realizacji SPO RZL i wytycznymi na temat dokonywania zwrotów w ramach SPO RZL*, a w pięciu przypadkach⁵² naliczono odsetki przy przyjęciu innych terminów niż wynikające z umów o dofinansowaniu projektów. Ponadto, w przypadku 10 z 15 kontrolowanych projektów IW w wezwaniach do zwrotu środków nie określała wysokości odsetek, co w przypadku jednego projektu⁵³ skutkowało zwrotem jedynie kwoty głównej, bez należnych odsetek. W przypadku pozostałych projektów wysokość odsetek określono dopiero w wezwaniach do wykupu weksla,
- kontrola w WUP w Poznaniu będącym IW w ZPORR i IW w SPO RZL wykazała, że w wezwaniach do zapłaty wysłanych do dziewięciu dłużników w ZPORR (spośród 17 badanych spraw), nierzetelnie zostały podane kwoty odsetek do zapłaty, tj. w odniesieniu do trzech dłużników odsetki zostały zaniżone łącznie o 7 tys. zł, a sześciu dłużnikom zawyżone łącznie o 14,9 tys. zł (kwoty odsetek zostały skorygowane w kolejnych wezwaniach do zapłaty),
- Wojewoda Lubelski będący IPOś w ZPORR zawyżył w stosunku do dwóch beneficjentów wysokość naliczonych im odsetek łącznie o 0,2 tys. zł, a także nie naliczył odsetek w stosunku do jednego beneficjenta w wysokości 12,7 tys. zł,
- Wojewoda Wielkopolski będący IPOś w ZPORR nie naliczył odsetek w wysokości 0,7 tys. zł od kwoty nieprawidłowości dotyczącej jednego beneficjenta,

⁵¹ Projekt nr DWF_2_1.5_636.

⁵² Projekty nr: DWF_2_1.5_515, DWF_2_1.6_135, DWF_2_1.6_305, DWF_2_1.6_315, nr 1.1/1.1.SPORZL/619/71 30.12.2004.

⁵³ Projekt wskazany w przypisie nr 51.

- WUP w Rzeszowie (IW w ZPORR i SPO RZL) nie dochodzą odsetek od kwot odzyskanych od dwóch beneficjentów ZPORR w łącznej wysokości 1,8 tys. zł. Noty odsetkowe w tych sprawach zostały wystawione w trakcie kontroli NIK. Ponadto w przypadku rozliczania zwrotów środków nie stosowano zasad określonych w art. 55 § 2 ustawy *Ordynacja Podatkowa*, co w przypadku 125 beneficjentów (spośród 167) skutkowało zaniżeniem kwoty odsetek w łącznej wartości 7,4 tys. zł i zawyżeniem kwoty odsetek w stosunku do 7 beneficjentów o łączną kwotę 0,2 tys. zł,
- w WUP w Zielonej Górze (IW w ZPORR i SPO RZL) w przypadku 20 beneficjentów realizujących projekty w ramach ZPORR nie naliczono i nie egzekwowano odsetek w łącznej wysokości 1,5 tys. zł.

3.2.9. Rejestry dłużników

Kontrolowane Instytucje Pośredniczące i Wdrażające nie zawsze były zobligowane do prowadzenia rejestru dłużników, ale ponieważ na tych instytucjach spoczywał obowiązek odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków posiadały one, prowadzone w różnej formie, bazy danych o dłużnikach lub nieprawidłowościach (np. ewidencję finansowo-księgową) lub też powierzały prawidłowe rozliczenie projektu tzw. opiekunom projektów (tj. pracownikom danego urzędu odpowiedzialnym za realizację przypisanych im projektów). W wyniku kontroli NIK stwierdzono tylko jeden przypadek w ramach SPO RZL nieprowadzenia rejestru dłużników, pomimo obowiązku określonego w pkt III.5 *Wytycznych dla instytucji uczestniczących w realizacji SPO RZL* (dotyczyło to MPiPS – IW w SPO RZL). Ponadto, w pięciu Instytucjach Wdrażających ZPORR stwierdzono nierzetelne prowadzenie ewidencji beneficjentów-dłużników:

- w WUP w Poznaniu w rejestrze dłużników nie ujęto jednego dłużnika na kwotę 5 tys. zł, dane odnośnie kwot odzyskanych od 20 beneficjentów były niezgodne z ewidencją finansowo-księgową WUP, a ponadto w trzech pozycjach rejestru figurowały dane o odzyskanych od beneficjentów należnościach w łącznej kwocie 2 tys. zł, które nie zostały ujęte w ewidencji finansowo-księgowej Urzędu,
- w *Bazie nieprawidłowości* prowadzonej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w pięciu przypadkach (spośród 28) stwierdzono wykazanie błędnych danych o kwotach odzyskanych,
- w ewidencji księgowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego nie zostały wykazane należności od dwóch beneficjentów w łącznej kwocie 225,8 tys. zł,

w tym odsetki 48,4 tys. zł, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 29 września 2004 r. *o rachunkowości*⁵⁴,

- w rejestrze dłużników prowadzonym w Urzędzie Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego nie ujęto pięciu beneficjentów, których łączna kwota zaległości wynosiła 0,9 tys. zł,
- wyniki kontroli NIK przeprowadzonej w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych wskazały na brak rzetelnej wiedzy Jednostki odnośnie rzeczywistego stanu należności, na nierzetelne prowadzenie rejestru dłużników, a także prowadzenie ksiąg rachunkowych niezgodnie z art. 24 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*. Ustalono, że księgi rachunkowe nie przedstawiały rzeczywistego stanu należności, gdyż wykazano w nich należności od beneficjentów o 198,4 tys. zł niższe niż w rejestrze dłużników. Ponadto, zarówno w rejestrze dłużników, jak i w ewidencji księgowej nie ujęto należności od 12 beneficjentów realizujących projekty w Działaniu 2.2. na łączną kwotę 151 tys. zł oraz od trzech beneficjentów w ramach Działania 2.3. Według danych przekazanych przez MJWPU⁵⁵, do 19 lutego 2010 r. w ewidencji księgowej MJWPU, w poczet 2009 r., zaewidencjonowano należności na kwotę 2.246,6 tys. zł, tj. o 1.059,9 tys. zł więcej w stosunku do kwoty ujętej w ewidencji księgowej MJWPU do czasu zakończenia kontroli NIK w grudniu 2009 r.

Stwierdzono także, że rejestr dłużników dla działania 2.3. nie zawierał dat wysłania pism wzywających do zapłaty (29 przypadków) oraz informacji o wystosowaniu powtórnego wezwania do zapłaty (36 przypadków).

3.2.10. Przygotowanie Instytucji Płatniczej do zamknięcia pomocy

Zdaniem NIK, funkcjonująca w strukturze Ministerstwa Finansów Instytucja Płatnicza podjęła dotychczas odpowiednie działania w celu wydania poświadczenia końcowej deklaracji wydatków. Działania te polegały w szczególności na:

- weryfikowaniu wniosków o refundację składanych przez Instytucje Zarządzające. W wyniku badania przez NIK 10 wybranych losowo spośród 153 wniosków⁵⁶ ustalono, że były one sprawdzane w sposób zgodny z procedurą określoną

⁵⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁵⁵ Informacja podana przez przedstawiciela MJWPU w dniu 19 lutego 2010 r. na posiedzeniu Komisji Odwoławczej w NIK powołanej w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń zgłoszonych do ocen zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

⁵⁶ Złożonych wg stanu na dzień 10 września 2009 r. w ramach czterech objętych kontrolą Programów Operacyjnych.

w *Podręczniku Procedur Instytucji Płatniczej*. W przypadku czterech wniosków, w których stwierdzono błędy IP wystąpiła do Instytucji Zarządzających o dokonanie stosownych korekt. Ponadto, IP przeprowadziła 48 kontroli wniosków o płatność w siedzibach Instytucji Zarządzających, podczas których sprawdzała poprawność formalną i finansową tych wniosków. Podejmowane czynności miały na celu zgromadzenie informacji świadczących o dokładności, kwalifikowalności i zgodności z prawem kwot zadeklarowanych do Komisji Europejskiej, który to obowiązek został przypisany Instytucji Płatniczej na podstawie *Wytycznych Komisji Europejskiej*,

- analizowaniu wyników wszystkich czynności sprawdzających przeprowadzanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, tj. 12 *not sygnalizacyjnych*⁵⁷ z kontroli 5% wydatków kwalifikowanych, czterech sprawozdań z audytów systemów zarządzania i kontroli oraz dwóch zakończonych audytów sprawdzających, przez co Instytucja Płatnicza uzyskiwała wiedzę o błędach występujących we wdrażaniu Programów Operacyjnych i o realizacji zaleceń mających na celu ich usunięcie. Kontrola NIK wykazała, że wszystkie ww. noty sygnalizacyjne były sprawdzane przez IP zgodnie z *Podręcznikiem Procedur Instytucji Płatniczej*. Ustalono również, że IP przeprowadzała analizę sprawozdań z audytów systemów zarządzania i kontroli oraz audytów sprawdzających i informował Departament Ochrony Interesów Finansowych UE o swoim stanowisku odnośnie rekomendacji zawartych w tych sprawozdaniach,
- monitorowaniu raportów o nieprawidłowościach otrzymywanych od Instytucji Zarządzających zgodnie z *Systemem informowania o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu funduszy strukturalnych*. Badanie przez NIK prowadzonych w IP baz danych dotyczących nieprawidłowości wykrytych w ramach czterech Programów Operacyjnych objętych niniejszą kontrolą wykazało, że były one prowadzone na bieżąco. Zakres danych znajdujących się w tych bazach umożliwiał Instytucji Płatniczej stwierdzenie, czy usunięto nieprawidłowości,
- przeprowadzaniu kontroli własnych w instytucjach uczestniczących we wdrażaniu funduszy strukturalnych na lata 2004-2006. IP przeprowadziła kontrole we wszystkich Instytucjach Zarządzających oraz Instytucjach Pośredniczących

⁵⁷ Noty sygnalizacyjne są zbiorczym dokumentem z wyników kontroli 5% wydatków kwalifikowanych, przeprowadzonych w ramach danego Programu.

biorących udział we wdrażaniu objętych niniejszą kontrolą Programów Operacyjnych. W wyniku kontroli NIK ustalono, że wszystkie kontrole zrealizowano zgodnie z planami na poszczególne lata, a ich zakres przedmiotowy obejmował w szczególności:

- o sprawozdawczość i monitoring,
- o zagadnienia kontroli i audytu,
- o raportowanie o nieprawidłowościach,
- o udzielanie zamówień publicznych,
- o poprawność formalną i finansową wniosków o płatność,

tj. zagadnienia niezbędne do wydania poświadczenia końcowej deklaracji wydatków. Wyniki kontroli własnych Instytucji Płatniczej były ewidencjonowane w bazach danych prowadzonych odrębnie dla poszczególnych Programów Operacyjnych oraz z wykorzystaniem systemu SIMIK. Szczegółowe badanie przez NIK dokumentacji pięciu kontroli wykazało, że monitoring realizacji zaleceń pokontrolnych był prowadzony stosownie do procedur *Podręcznika Procedur Instytucji Płatniczej*,

- analizowaniu wyników kontroli systemowych przeprowadzanych przez Instytucje Zarządzające w Instytucjach Pośredniczących i Wdrażających. W wyniku badania przez NIK list sprawdzających, które dotyczyły 33 z 913 kontroli⁵⁸, ustalono, że zostały one sporządzone zgodnie z procedurami *Podręcznika Procedur Instytucji Płatniczej*.

Stosownie do postanowień Załącznika Nr 2 do *Wytycznych Komisji Europejskiej*, Instytucja Płatnicza zobowiązana jest do przekazania Komisji Europejskiej do dnia 30 września 2010 r. zbiorczych danych w formie *tabeli sumującej* o kwotach oczekujących na odzyskanie lub należnościach nieściągalnych oraz o kwotach odzyskanych. Kontrola NIK wykazała, że Instytucja Płatnicza na podstawie zawartych porozumień powierzyła gromadzenie ww. danych Instytucjom Zarządzającym i Instytucjom Pośredniczącym.

⁵⁸ Dotyczących objętych badaniem wniosków o refundację.

3.2.11. Przygotowanie Generalnego Inspektora Kontroli skarbowej do realizacji zadania zamknięcia pomocy

Zdaniem NIK, funkcjonujący w strukturze Ministerstwa Finansów Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej podjął dotychczas odpowiednie działania w ramach przygotowania do zamknięcia pomocy na lata 2004–2006. Działania te objęły elementy służące do wydania deklaracji zamknięcia pomocy, tj. audyty systemów zarządzania i kontroli, kontrole wyrywkowe wydatków kwalifikowanych oraz sprawdzenie realizacji zaleceń z przeprowadzonych audytów i kontroli.

W ocenie NIK, GIKS rzetelnie zaplanował czynności pozostające do realizacji w ramach procesu zamykania pomocy finansowej z Unii Europejskiej. Dla wszystkich czterech objętych badaniem Programów Operacyjnych GIKS opracował *Programy wydawania deklaracji zamknięcia pomocy*. W ww. dokumentach zawarto harmonogramy podejmowania czynności zmierzających do wydania deklaracji zamknięcia, szczegółowe programy audytów zamknięcia przewidzianych do realizacji w 2010 r. oraz wskazano zespoły odpowiedzialne za ich przeprowadzenie.

Zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 10 ust. 1 lit. a) oraz w art. 16 *rozporządzenia 438/2001* jednostki organizacyjne realizujące zadania GIKS, tj. Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej i urzędy kontroli skarbowej przeprowadziły audyty systemów zarządzania i kontroli w instytucjach uczestniczących we wdrażaniu wszystkich objętych badaniem Programów Operacyjnych. Audytami tymi objęto Instytucję Płatniczą, wszystkie Instytucje Zarządzające i Pośredniczące oraz 22 Instytucje Wdrażające. W wyniku badania sprawozdań zbiorczych z ww. audytów⁵⁹ kontrola NIK ustaliła, że zakres badań obejmował w szczególności następujące obszary zarządzania środkami pomocowymi z Unii Europejskiej:

- procedury przyjęte na różnych szczeblach zarządzania oraz ich zgodność z przepisami wspólnotowymi,
- wybór projektów,
- zachowanie wystarczającej ścieżki audytu,
- prawidłowość sporządzania i weryfikacji wniosków o płatność,
- certyfikowanie i dokonywanie płatności przez Instytucję Płatniczą,
- zapobieganie, wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości,

⁵⁹ Dla każdego programu opracowane zostało jedno zbiorcze sprawozdanie.

- archiwizację dokumentacji,
- tj. zagadnienia istotne dla sprawdzenia skuteczności systemów zarządzania i kontroli funkcjonujących w jednostkach biorących udział we wdrażaniu kontrolowanych Programów.

GIKS wywiązywał się z obowiązku przeprowadzania kontroli wyrywkowych co najmniej 5% wydatków kwalifikowanych, wynikającego z art. 10 *rozporządzenia 438/2001*. Kontrole prowadzone były w całym okresie wdrażania perspektywy finansowej 2004–2006, odpowiednio do wysokości wydatków certyfikowanych do Komisji Europejskiej. Dla zapewnienia reprezentatywności badanych wydatków kontrola skarbową dokonywała doboru próby w oparciu o analizy ryzyka dla poszczególnych działań i przy wykorzystaniu metod statystycznych. W wyniku zbadania przez NIK *not sygnalizacyjnych* z kontroli wyrywkowych stwierdzono, że w ramach SPO RZL, SPOT, SPO Rybołówstwo oraz Priorytetów ZPORR finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wartość skontrolowanych wydatków kwalifikowanych przekroczyła wskaźnik 5% określony w art. 10 ust. 2 powołanego rozporządzenia. Wskaźnik ten nie został osiągnięty tylko w ramach Priorytetu 2 ZPORR finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego i wyniósł 3,6%. W 2009 r. zaplanowane były przez GIKS dalsze czynności sprawdzające na próbie wydatków Priorytetu 2 ZPORR finansowanego z EFS (tj. w okresie po zakończeniu kontroli NIK). Jeżeli kontrole te będą w pełni wykonane, to zdaniem NIK nie powstanie zagrożenie nieosiągnięcia wskaźnika 5% skontrolowanych wydatków kwalifikowanych⁶⁰. Stwierdzone przez GIKS w ramach kontroli 5% wydatków kwalifikowanych nieprawidłowości w poszczególnych programach wyniosły: w SPO RZL – 1,2% wydatków, w ZPORR: dla EFRR – 2,3% wydatków, dla EFS – 2,9% wydatków, w SPOT – 4% wydatków, w SPO Rybołówstwo – 0,3% wydatków. Zgodnie z *Wytocznymi Komisji Europejskiej* w przypadku, gdy kontrole wyrywkowe wykazują wskaźnik błędów przekraczający 2% skontrolowanych wydatków kwalifikowanych, organ kontrolny powinien rozważyć, czy nie należałoby rozszerzyć zakresu kontroli, w celu lepszego określenia rozmiaru problemu. Ponieważ wartość wydatków skontrolowanych w poszczególnych programach przekroczyła wymagane 5%,

⁶⁰ W trakcie kontroli NIK w ramach ZPORR - EFS prowadzone były czynności sprawdzające na próbie wydatków wynoszącej 102.231.984,01 zł. Łączna wartość wydatków zbadanych i objętych trwającą kontrolą wynosi 166.137.217,46 zł, co stanowi 8,8% wydatków zadeklarowanych do Komisji Europejskiej w ramach Priorytetu 2 ZPORR finansowanego z EFS do dnia 30 czerwca 2009 r.

oraz nie stwierdzono błędów systemowych⁶¹, GIKS uznał, że rozszerzenie czynności sprawdzających (powiększenie próby kontrolowanych wydatków) nie jest konieczne.

W ocenie NIK, GIKS w sposób rzetelny sprawdzał realizację własnych zaleceń oraz zaleceń z audytów i kontroli przeprowadzonych przez instytucje wspólnotowe w podmiotach uczestniczących we wdrażaniu wszystkich czterech objętych badaniem Programów Operacyjnych. Stan realizacji zaleceń weryfikowano w trakcie audytów sprawdzających. Do czasu zakończenia kontroli NIK, Departament DOIF zakończył prowadzenie audytów sprawdzających dla SPO RZL oraz ZPORR, natomiast trwały prace związane z audytami SPOT i SPO Rybołówstwo.

Wdrożenie zaleceń z audytów i kontroli przeprowadzonych u GIKS

NIK nie wnosi zastrzeżeń do sposobu wdrażania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej zaleceń z audytów i kontroli przeprowadzonych przez Komisję Europejską w jednostkach organizacyjnych realizujących zadania GIKS. W okresie objętym kontrolą Komisja Europejska przeprowadziła trzy audyty dotyczące realizacji zadań GIKS w ramach ZPORR, SPOT, SPO RZL i SPO Rybołówstwo. Wydane zalecenia dotyczyły w szczególności: poprawienia sprawozdania z dodatkowej kontroli wydatków kwalifikowanych finansowanych ze ZPORR i SPOT przeprowadzonej na zalecenie Komisji Europejskiej, złożenia dodatkowych wyjaśnień odnośnie czterech ustaleń z przeprowadzonych kontroli 5% wydatków kwalifikowanych oraz sporządzenia tabeli służącej do monitorowania wyników kontroli przeprowadzanych przez Instytucje Zarządzające w ramach SPO RZL.

Kontrola NIK wykazała, że GIKS poprawił sprawozdanie z dodatkowej kontroli wydatków kwalifikowanych finansowanych ze ZPORR i SPOT, które bez dalszych uwag zostało przyjęte przez Komisję Europejską. W przypadku audytu SPO RZL w Departamencie DOIF opracowano tabelę służącą do monitorowania kontroli przeprowadzanych przez Instytucje Zarządzające oraz przekazano do Komisji wymagane wyjaśnienia dotyczące ustaleń z kontroli 5% wydatków kwalifikowanych. Odnośnie audytu przeprowadzonego w ramach SPO Rybołówstwo, Komisja Europejska przekazała wstępne sprawozdanie, do którego GIKS przedłożył KE swoje stanowisko.

⁶¹ W SPO RZL i w SPOT dokonano również autokorekt wydatków.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

W ramach przygotowania do kontroli planowej została przeprowadzona przez Departament Administracji Publicznej NIK kontrola rozpoznawcza *Stan przygotowania instytucji do zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych 2004-2006 na przykładzie Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP)*. Ustalenia tej kontroli nie wykazały zagrożenia niedotrzymania przez jednostki zaangażowane we wdrażanie SPO WKP (objęte kontrolą)⁶² terminów określonych w Wytycznych IZ SPO WKP na przekazanie dokumentów potrzebnych do zamknięcia pomocy w ramach tego programu. Ponadto w trakcie kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2008 r. w cz. 34 – Rozwój regionalny* przeprowadzonej przez NIK w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego w I półroczu 2009 r. zebrano informacje odnośnie działań związanych z problematyką zamknięcia pomocy 2004-2006, podejmowanych wówczas przez Instytucje Zarządzające funkcjonujące w strukturze tego Ministerstwa.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

W Informacji wykorzystano niektóre ustalenia kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 34 – Rozwój Regionalny* przeprowadzonej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego oraz kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 62 – Rybołówstwo* przeprowadzonej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Po zakończeniu kontroli NIK wystosowała 61 wystąpień pokontrolnych, w których sformułowała łącznie 86 wniosków. Wg stanu na dzień 22 kwietnia 2010 r. 46 wniosków zostało zrealizowanych, a 25 wniosków pozostawało w trakcie realizacji.

W toku kontroli zasięgano w 34 jednostkach nieobjętych kontrolą dodatkowych informacji w trybie art. 29 pkt 2 lit. f) ustawy o NIK. Narady pokontrolne przeprowadzono w czterech kontrolowanych jednostkach.

⁶² Kontrolą objęto Instytucję Zarządzającą SPO WKP tj. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, dwie Instytucje Pośredniczące tj. Ministerstwo Środowiska i Ministerstwo Gospodarki oraz cztery Instytucje Wdrażające tj. Ministerstwo Gospodarki, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W przypadku siedmiu kontroli⁶³ podpisanie protokołu kontroli przez kierownika jednostki kontrolowanej nastąpiło po uprzednim złożeniu zastrzeżeń w trybie art. 55 ust. 1 ustawy o NIK. Nie wystąpiły przypadki odmowy podpisania protokołu kontroli.

Zastrzeżenia do wystąpień pokontrolnych złożyli:

- Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w odniesieniu do oceny dotyczącej nieprzeprowadzania w trakcie kontroli na miejscu realizacji projektu, weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT oraz wniosku o opracowanie procedur zapewniających rzetelne weryfikowanie kwalifikowalności podatku VAT u beneficjentów w ramach nowych Programów Operacyjnych (np. Innowacyjna Gospodarka). Po rozpatrzeniu zastrzeżeń Komisja Odwoławcza podjęła uchwałę uwzględniającą zastrzeżenie do wniosku pokontrolnego i oddaliła zastrzeżenie odnośnie oceny dotyczącej braku weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT. Uchwała Komisji została zatwierdzona postanowieniem Wiceprezesa NIK z dnia 18 stycznia 2010 r.
- Marszałek Województwa Opolskiego w odniesieniu do negatywnej oceny rzetelności prowadzonego rejestru dłużników, skuteczności działań windykacyjnych, nadzoru nad Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki, a także nierzetelnego wykonywania obowiązków przez Skarbnika. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń Komisja Odwoławcza podjęła uchwałę uwzględniającą w części zastrzeżenia odnośnie skuteczności działań windykacyjnych i nadzoru nad Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki, a pozostałe zastrzeżenia uwzględniającą w całości. Uchwała Komisji została zatwierdzona postanowieniem Wiceprezesa NIK z dnia 27 stycznia 2010 r.
- Wojewoda Wielkopolski w odniesieniu do oceny, iż postanowienia dotyczące archiwizacji dokumentów zawarte w *Podręczniku Procedur Instytucji Pośredniczącej* oraz w umowach o dofinansowanie nie zapewniały w sposób wystarczający zachowania pięcioletniego okresu ich przechowywania od dnia zakończenia programu, do uwagi, iż w Urzędzie nie w pełni był przestrzegany wymóg składania do IZ zestawień spraw odrzuconych w terminie 40 dni od zakończenia kwartału, a także do dwóch wniosków, tj. o zapewnienie

⁶³ Dotyczy kontroli przeprowadzonych w: Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Gdańsku, Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego, Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie, Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

w przyszłości w umowach z beneficjentami przechowywania i archiwizacji dokumentów zgodnie z wymaganymi terminami, oraz o bezzwłoczne podejmowanie w przyszłości (w nowej perspektywie budżetowej) działań windykacyjnych nieprawidłowo wykorzystanych środków finansowych. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń Komisja Odwoławcza podjęła uchwałę uwzględniającą w całości powyższe zastrzeżenia. Uchwała Komisji została zatwierdzona postanowieniem Wiceprezesa NIK z dnia 12 lutego 2010 r.

- Dyrektor Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych w odniesieniu do oceny nienależytego prowadzenia ksiąg rachunkowych Jednostki oraz rejestru dłużników. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń Komisja Odwoławcza podjęła uchwałę oddalającą w całości powyższe zastrzeżenia. Uchwała Komisji została zatwierdzona postanowieniem Wiceprezesa NIK z dnia 11 marca 2010 r.

Do Ministra Rozwoju Regionalnego NIK skierowała wnioski m.in. o:

- 1) terminowe przekazywanie do MF kwartalnych raportów o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE oraz zestawień nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE w ramach ZPORR i SPOT,
- 2) zweryfikowanie danych zawartych w rejestrze nieprawidłowości podlegających raportowaniu do KE prowadzonym przez IZ SPOT.

W odpowiedzi z dnia 19 marca 2010 r. Minister Rozwoju Regionalnego poinformowała m.in., że Instytucja Zarządzająca SPOT jest w trakcie weryfikacji danych zawartych w rejestrze nieprawidłowości oraz że IZ ZPORR i IZ SPOT dołożą wszelkich starań dla terminowego przekazywania dokumentów do MF.

Do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK skierowała wnioski o:

- 1) zapewnienie przechowywania przez beneficjentów dokumentacji realizowanych projektów przez okres spełniający wymogi określone w art. 38 ust. 6 rozporządzenia Rady nr 1260/1999;
- 2) terminowe przekazywanie do Ministerstwa Finansów oraz Instytucji Płatniczej kwartalnych raportów o nieprawidłowościach podlegających raportowaniu do KE oraz zestawień nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE.

W odpowiedzi z dnia 15 marca 2010 r. Sekretarz Stanu w MRiRW poinformował m.in., że zdaniem Ministerstwa, określony w umowach dofinansowania termin na przechowywanie dokumentacji projektów przez beneficjentów jest wystarczający,

ponieważ zobowiązuje beneficjentów do przechowywania dokumentacji projektów przez okres pięciu lat od otrzymania ostatniej płatności, tj. okres przez jaki beneficjent ma obowiązek zachować trwałość gospodarczą zrealizowanego projektu.

Do Ministra Edukacji Narodowej NIK skierowała wnioski o:

- 1) zapewnienie terminowości sporządzania i przekazywania dokumentów w realizacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych,
- 2) przeprowadzanie kontroli w wymaganym zakresie oraz sprawdzanie wykonania wniosków pokontrolnych

W odpowiedzi z dnia 23 grudnia 2009 r. Podsekretarz Stanu w MEN wz. Ministra poinformował m.in., że rozważana jest możliwość przeprowadzenia kontroli dwóch projektów, które nie były skontrolowane, oraz że podjęto czynności mające na celu sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych.

Do Ministra Pracy i Polityki Społecznej NIK skierowała wnioski m.in. o:

- 1) aktualizację Rzeczowego Wykazu Akt MPiPS w celu zapewnienia właściwego okresu przechowywania dokumentów finansowych projektów i Działań SPO RZL;
- 2) odtworzenie dokumentacji, która została utracona w wyniku zalania pomieszczeń archiwum;
- 3) naliczanie odsetek od kwot nieprawidłowo wydatkowanych na realizację projektów zgodnie z postanowieniami umów o dofinansowaniu projektów;
- 4) dalsze działania na rzecz odzyskiwania od beneficjentów środków nieprawidłowo wydatkowanych lub niewykorzystanych i niezwróconych w terminie oraz podejmowanie tych działań bez zbędnej zwłoki.

W odpowiedzi z dnia 2 marca 2010 r. Minister poinformowała, że podjęta została decyzja o przekwalifikowaniu okresu przechowywania dokumentów finansowych projektów realizowanych w ramach SPO RZL do kategorii B-13 i prowadzone są aktualnie prace nad zmianą Rzeczowego Wykazu Akt Ministerstwa, a także że kontynuowane są działania mające na celu skompletowanie pełnej dokumentacji utraconej w wyniku zalania pomieszczeń archiwum. Ponadto poinformowała, że w celu usprawnienia odzyskiwania należności od beneficjentów wprowadzono zmiany w strukturze organizacyjnej właściwego Departamentu Ministerstwa oraz opracowano *Procedurę odzyskiwania kwot wypłaconych beneficjentom...*, która w sposób

przejrzysty określa ścieżkę postępowania oraz zakres współpracy komórek organizacyjnych Ministerstwa w obszarze windykacji należności.

Do Ministra Infrastruktury NIK skierowała wnioski o:

- 1) zakończenie windykacji kwot pozostających do odzyskania od beneficjentów czterech projektów,
- 2) systematyczne monitorowanie i kontrolę trwałości projektów SPOT,
- 3) terminowe przekazywanie raportów o nieprawidłowościach.

W odpowiedzi z dnia 12 stycznia 2010 r. Minister poinformował m.in. o działaniach podjętych w celu odzyskania środków od beneficjentów oraz o umorzeniu odsetek wobec dwóch beneficjentów, oraz o przygotowaniach do opracowania planu wizyt na miejscu realizacji projektów weryfikujących zachowanie ich trwałości.

Do Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa NIK skierowała wnioski m.in. o kontynuację działań na rzecz odzyskania od beneficjentów środków nieprawidłowo wydatkowanych lub niewykorzystanych i niezwróconych w terminie.

W odpowiedzi Prezesi ww. jednostek poinformowali m.in. o działaniach podjętych w celu odzyskania środków od beneficjentów.

Do Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości NIK skierowała wnioski m.in. o:

- 1) uzupełnienie danych w systemie SIMIK,
- 2) uzupełnienie dokumentacji PARP o brakujące sprawozdanie za I półrocze 2008 r. jednego projektu.

W piśmie z dnia 1 lutego 2010 r. Prezes PARP poinformowała m.in. o uzupełnieniu dokumentacji Agencji oraz danych w systemie SIMIK.

Do Wojewodów NIK skierowała wnioski m.in. o:

- 1) dalsze działania na rzecz odzyskiwania od beneficjentów środków nieprawidłowo wydatkowanych lub niewykorzystanych i niezwróconych w terminie oraz podejmowanie tych działań bez zbędnej zwłoki,
- 2) terminowe przekazywanie raportów o nieprawidłowościach,
- 3) zwrot beneficjentom odsetek pobranych w nadmiernych wysokościach,
- 4) uzupełnienie brakujących danych w systemie SIMIK.

W odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne wojewodowie poinformowali NIK m.in. o dokonaniu na rzecz beneficjentów zwrotu odsetek, uzupełnieniu danych w systemie SIMIK i o działaniach podejmowanych w celu odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków.

Do Marszałków województw NIK skierowała wnioski m.in. o:

- 1) dalsze działania na rzecz odzyskiwania od beneficjentów środków nieprawidłowo wydatkowanych lub niewykorzystanych i niezwróconych w terminie oraz podejmowanie tych działań bez zbędnej zwłoki,
- 2) skorygowanie danych w prowadzonych w Urzędzie ewidencjach beneficjentów-dłużników lub nieprawidłowości,
- 3) zapewnienie właściwego okresu przechowywania dokumentów wdrażanych działań,
- 4) przechowywanie i archiwizowanie dokumentacji w sposób zabezpieczający przed zagubieniem dokumentów,
- 5) rzetelne prowadzenie ewidencji księgowej w zakresie należności od beneficjentów,
- 6) uzupełnienie brakujących danych w systemie SIMIK.

W odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne Marszałkowie poinformowali NIK m.in. o działaniach podejmowanych w celu odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków oraz o wysokości środków już odzyskanych, o uzupełnieniu brakujących danych w systemie SIMIK oraz o wprowadzeniu korekt w prowadzonych ewidencjach beneficjentów-dłużników.

Do Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy NIK skierowała wnioski m.in. o:

- 1) dalsze działania na rzecz odzyskiwania od beneficjentów środków nieprawidłowo wydatkowanych lub niewykorzystanych i niezwróconych w terminie oraz podejmowanie tych działań bez zbędnej zwłoki,
- 2) uzupełnienie brakujących danych w systemie SIMIK,
- 3) terminowe przekazywanie raportów oraz zestawień o nieprawidłowościach.

W odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne Dyrektorzy Wojewódzkich Urzędów Pracy poinformowali NIK m.in. o działaniach podejmowanych w celu odzyskiwania od beneficjentów nienależnych im środków oraz o wysokości środków już odzyskanych oraz o uzupełnieniu brakujących danych w systemie SIMIK.

Do Dyrektora Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych NIK skierowała wnioski o:

- 1) ustalenie rzeczywistego stanu należności Jednostki,
- 2) dokonanie analizy/przeglądu całości dokumentacji z przeprowadzonych kontroli, pod kątem ustalenia potencjalnych zaległości beneficjentów z tytułu wydatków niekwalifikowanych lub wydatkowania środków niezgodnie z przeznaczeniem,
- 3) kontynuowanie działań windykacyjnych w celu wyegzekwowania zaległości wynikających z ewidencji księgowej,
- 4) wprowadzenie zmian organizacyjnych zapewniających właściwy przepływ informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Jednostki, szczególnie w zakresie informacji związanych z administrowanymi przez jednostkę środkami finansowymi,
- 5) wprowadzenie do systemu SIMIK wszystkich wymaganych danych dotyczących realizowanych projektów.

W odpowiedzi z dnia 9 lutego 2010 r. Dyrektor Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych poinformował m.in., że zweryfikowano dane zawarte w rejestrze dłużników oraz wyeliminowano rozbieżności pomiędzy kwotami wynikającymi z rejestru dłużników, a ewidencją księgową Jednostki. Dokonano również analizy informacji na temat zadłużenia poszczególnych beneficjentów. W celu usprawnienia przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Jednostki wprowadzono zmiany w Regulaminie organizacyjnym i utworzono odrębny pion finansowo-księgowy. Uzupełniono również dane w systemie SIMIK.

W związku ze stwierdzonym w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych i w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego nierzetelnym prowadzeniem ksiąg rachunkowych, Najwyższa Izba Kontroli przewiduje skierowanie w tych sprawach zawiadomień odpowiednio do Urzędu Skarbowego i Prokuratury Rejonowej.

Załącznik nr 1 – Wykaz podstawowych aktów prawnych

1. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.), uchylona z dniem 1 stycznia 2006 r.
4. Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1832).
5. Rozporządzenie Rady WE z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące funduszy strukturalnych (Dz. U. L 161 1999 s. 1-42.), rozporządzenie zostało uchylone z dniem 1 stycznia 2007 r. na mocy art. 107 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenia (WE) nr 1260/1999 (Dz. U. L 210 z 2006 r. s. 25-78), z tym że na mocy art. 105 tego rozporządzenia nie ma ono zastosowania do pomocy udzielonej na podstawie m.in. rozporządzenia 1260/1999.
6. Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady WE Nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (Dz. U. L 63 z 2001 r. s. 21-43.), rozporządzenie zostało uchylone z dniem 16 stycznia 2007 r. na mocy art. 54 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. U. L 371 z 2006 r. s. 1), z tym że zgodnie z ww. art. 54 ust. 1 przepisy uchylonych rozporządzeń nadal mają zastosowanie do pomocy zatwierdzonej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1260/1999.

7. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1681/94 z dnia 11 lipca 1994 r. dotyczące nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot wypłaconych nieprawidłowo w związku z finansowaniem polityki strukturalnej i organizacją systemu informacji w tej dziedzinie (Dz. U. L 178 z 1994 r. s. 43), uchylone z dniem 16 stycznia 2007 r. na mocy i zasadach określonych w przywołanym powyżej (w pkt 6) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r.
8. Wytyczne dotyczące zamknięcia pomocy (2000-2006) finansowanej z funduszy strukturalnych, przyjęte w formie Decyzji nr COM(2006) 3424 z dnia 1 sierpnia 2006 r. (niepublikowane).
9. Decyzja Komisji z dnia 18 lutego 2009 r. zmieniająca decyzje wymienione w załączniku w zakresie przedłużenia okresu kwalifikowalności wydatków dla programów operacyjnych objętych celem nr 1 w Polsce (C(2009) 1148/F) (niepublikowana).
10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (Dz. U. Nr 166, poz. 1743 ze zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (Dz. U. Nr 197, poz. 2024 ze zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz. U. Nr 166, poz. 1745 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz. U. Nr 200, poz. 2051 ze zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego Transport na lata 2004-2006 (Dz. U. Nr 177, poz. 1828 ze zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 października 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Transport na lata 2004-2006 (Dz. U. Nr 235, poz. 2350 ze zm.).
16. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (Dz. U. Nr 197, poz. 2027 ze zm.).

17. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2116 ze zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 26 lutego 2007 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu i zakresu rozliczeń (Dz. U. Nr 44, poz. 283 ze zm.).
19. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie certyfikacji i wydawania deklaracji zamknięcia pomocy finansowej ze środków pochodzących z Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 66, poz. 607).

Załącznik nr 2 - Wykaz jednostek objętych kontrolą

1.	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
2.	Ministerstwo Finansów
3.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
4.	Ministerstwo Edukacji Narodowej
5.	Ministerstwo Infrastruktury
6.	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
7.	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
8.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki
9.	Kujawsko - Pomorski Urząd Wojewódzki
10.	Lubelski Urząd Wojewódzki
11.	Lubuski Urząd Wojewódzki
12.	Łódzki Urząd Wojewódzki
13.	Małopolski Urząd Wojewódzki
14.	Mazowiecki Urząd Wojewódzki
15.	Opolski Urząd Wojewódzki
16.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki
17.	Podlaski Urząd Wojewódzki
18.	Pomorski Urząd Wojewódzki
19.	Śląski Urząd Wojewódzki
20.	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
21.	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki
22.	Wielkopolski Urząd Wojewódzki
23.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
24.	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
25.	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
26.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
27.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
28.	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
29.	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
30.	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
31.	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
32.	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
33.	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

34.	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
35.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
36.	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
37.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
38.	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
39.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
40.	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
41.	Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
42.	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
43.	Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
44.	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
45.	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
46.	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
47.	Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
48.	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu
49.	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
50.	Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie
51.	Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie
52.	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
53.	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
54.	Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu
55.	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze
56.	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
57.	Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa
58.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
59.	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
60.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
61.	Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Załącznik nr 3 – Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność

L.p.	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres
1.	Minister Rozwoju Regionalnego	Grażyna Gęsicka Elżbieta Bienkowska	31.10.2005 r. – 15.11.2007 r. 16.11.2007 r. do chwili obecnej
2.	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi p.o. Ministra zastępstwo Ministra zastępstwo Ministra	Wojciech Olejniczak Jerzy Pilarczyk Jerzy Pilarczyk Krzysztof Jurgiel Andrzej Lepper Jarosław Kaczyński Andrzej Lepper Jarosław Kaczyński Wojciech Mojzesowicz Marek Sawicki	02.07.2003 r. – 30.05.2005 r. 31.05.2005 r. – 19.10.2005 r. 20.10.2005 r. – 30.10.2005 r. 31.10.2005 r. – 04.05.2006 r. 05.05.2006 r. – 21.09.2006 r. 22.09.2006 r. – 15.10.2006 r. 16.10.2006 r. – 08.07.2007 r. 09.07.2007 r. – 30.07.2007 r. 31.07.2007 r. – 05.11.2007 r. 16.11.2007 r. do chwili obecnej
3.	Minister Pracy i Polityki Społecznej	Krzysztof Michalkiewicz Anna Kalata Joanna Kluzik-Rostkowska Jolanta Fedak	31.10.2005 r. – 04.05.2006 r. 05.05.2006 r. – 12.08.2007 r. 13.08.2007 r. – 15.11.2007 r. 16.11.2007 r. do chwili obecnej
4.	Minister Edukacji Narodowej	Mirosław Sawicki Michał Seweryński Roman Giertych Ryszard Legutko Katarzyna Hall	02.05.2004 r. – 30.10.2005 r. 31.10.2005 r. – 04.05.2006 r. 05.05.2006 r. – 12.08.2007 r. 13.08.2007 r. – 15.11.2007 r. 16.11.2007 r. do chwili obecnej
5.	Minister Infrastruktury Minister Transportu i Budownictwa Minister Transportu Minister Infrastruktury	Krzysztof Opawski Jerzy Polaczek Jerzy Polaczek Cezary Grabarczyk	02.05.2004 r. – 30.10.2005 r. 31.10.2005 r. – 04.05.2006 r. 05.05.2006 r. – 15.11.2007 r. 16.11.2007 r. – do chwili obecnej
6.	Minister Finansów	Mirosław Gronicki Teresa Lubińska Zyta Gilowska Paweł Wojciechowski Stanisław Kluza Zyta Gilowska Jan Vincent-Rostowski	21.07.2004 r. – 30.10.2005 r. 31.10.2005 r. – 06.01.2006 r. 07.01.2006 r. – 23.06.2006 r. 24.06.2006 r. – 13.07.2006 r. 14.07.2006 r. – 22.09.2006 r. 22.09.2006 r. – 15.11.2007 r. 16.11.2007 r. do chwili obecnej
7.	Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów	Sławomir Cytrynki Mariusz Błaszczak Tomasz Arabski	11.06.2004 r. – 30.10.2005 r. 31.10.2005 r. – 04.11.2007 r. 16.11.2007 r. do chwili obecnej
8.	Wojewoda Dolnośląski	Stanisław Łopatowski Krzysztof Grzelczyk Rafał Jurkowlaniec	21.03.2003 r. – 20.12.2005 r. 21.12.2005 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
9.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	Romuald Kosieniak Józef Ramlau Zbigniew Hoffmann Rafał Bruski	22.10.2001 r. – 23.01.2006 r. 26.01.2006 r. – 30.09.2006 r. 7.11.2006 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej

L.p.	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres
10.	Wojewoda Lubelski	Andrzej Kurowski Wojciech Żukowski Genowefa Tokarska	22.10.2001 r. – 06.12.2005 r. 07.12.2005 r. – 05.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
11.	Wojewoda Lubuski	Andrzej Korski Janusz Gramza Marek Ast Wojciech Perczak Helena Hatka	22.10.2001 r. – 07.07.2004 r. 26.07.2004 r. – 05.01.2006 r. 05.01.2006 r. – 21.08.2006 r. 12.09.2006 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
12.	Wojewoda Łódzki	Stefan Krajewski Helena Pietraszkiewicz Jolanta Chelmińska	13.05.2004 r. – 25.01.2006 r. 26.01.2006 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
13.	Wojewoda Małopolski Wojewoda Małopolski I Wicewojewoda wykonujący zadania Wojewody Małopolskiego Wojewoda Małopolski I Wicewojewoda wykonujący zadania Wojewody Małopolskiego Wojewoda Małopolski I Wicewojewoda wykonujący zadania Wojewody Małopolskiego Wojewoda Małopolski	Jerzy Adamik Witold Kochan Andrzej Mucha Maciej Klima Andrzej Mucha Jerzy Miller Stanisław Sorys Stanisław Kracik	22.10.2001 r. – 20.12.2005 r. 21.12.2005 r. – 16.08.2006 r. 17.08.2006 r. – 20.09.2006 r. 21.09.2006 r. – 05.11.2007 r. 06.11.2007 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. – 14.10.2009 r. 15.10.2009 r. – 28.10.2009 r. 29.10.2009 r. – do chwili obecnej
14.	Wojewoda Mazowiecki wykonujący zadania Wojewody Mazowieckiego Wojewoda Mazowiecki	Leszek Mizieliński Tomasz Koziński Wojciech Dąbrowski Jacek Sasin Jacek Sasin Jacek Kozłowski	22.10.2001 r. – 09.01.2006 r. 10.01.2006 r. – 17.01.2007 r. 18.01.2007 r. – 01.02.2007 r. 02.02.2007 r. – 14.02.2007 r. 15.02.2007 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
15.	Wojewoda Opolski	Elżbieta Rutkowska Bogdan Tomaszek Ryszard Wilczyński	19.02.2003 r. – 06.12.2005 r. 07.12.2005 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
16.	Wojewoda Podkarpacki	Jan Kurp Ewa Draus Mirosław Karapyta	03.03.2003 r. – 29.11.2005 r. 30.11.2005 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
17.	Wojewoda Podlaski	Marek Strzeleński Jerzy Półjanowicz Jan Dobrzyński Bohdan Józef Paszkowski Maciej Żywno	22.10.2001 r. – 17.10.2005 r. 18.10.2005 r. – 04.01.2006 r. 05.01.2006 r. – 17.01.2007 r. 18.01.2007 r. – 05.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej

L.p.	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres
18.	Wojewoda Pomorski p.o. Wojewody Pomorskiego	Cezary Dąbrowski Piotr Ołowski Piotr Karczewski Piotr Karczewski Roman Zaborowski	26.07.2004 r. – 23.01.2006 r. 24.01.2006 r. – 25.02.2007 r. 22.05.2007 r. – 28.11.2007 r. 26.02.2007 r. – 21.05.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
19.	Wojewoda Śląski	Lechosław Jarzębski Tomasz Pietrzykowski Zygmunt Łukaszczuk	22.10.2001 r. – 27.12.2005 r. 28.12.2005 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
20.	Wojewoda Świętokrzyski	Włodzimierz Wójcik Grzegorz Banaś Bożentyna Pałka-Koruba	22.10.2001 r. – 4.01.2006 r. 5.01.2006 r. – 05.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
21.	Wojewoda Warmińsko-Mazurski	Stanisław Leszek Szatkowski Adam Supeł Anna Szyszka Marian Podziewski	22.10.2001 r. – 15.01.2006 r. 16.01.2006 r. – 16.01.2007 r. 29.03.2007 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
22.	Wojewoda Wielkopolski	Andrzej Nowakowski Tadeusz Dziuba Piotr Florek	22.10.2001 r. – 27.12.2005 r. 28.12.2005 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
23.	Wojewoda Zachodniopomorski	Stanisław Wziątek Robert Krupowicz Marcin Zydorowicz	22.10.2001 r. – 11.12.2005 r. 12.12.2005 r. – 28.11.2007 r. 29.11.2007 r. do chwili obecnej
24.	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	Paweł Wróblewski Andrzej Łoś Marek Łapiński	25.08.2004 r. – 06.12.2006 r. 07.12.2006 r. – 04.03.2008 r. 05.03.2008 r. do chwili obecnej
25.	Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Waldemar Achramowicz Piotr Całbecki	12.11.1998 r. – 23.11.2006 r. 24.11.2006 r. do chwili obecnej
26.	Marszałek Województwa Lubelskiego	Henryk Makarewicz Edward Wojtas Jarosław Zdrojkowski Krzysztof Grabczuk	08.01.2003 r. – 23.05.2005 r. 23.05.2005 r. – 30.11.2006 r. 01.12.2006 r. – 27.01.2008 r. 28.01.2008 r. do chwili obecnej
27.	Marszałek Województwa Lubuskiego	Andrzej Bocheński Krzysztof Szymański Marcin Jabłoński	12.11.1998 r. – 29.11.2006 r. 30.11.2006 r. – 20.08.2008 r. 21.08.2008 r. do chwili obecnej
28.	Marszałek Województwa Łódzkiego	Stanisław Witaszczyk Włodzimierz Fisiak	29.03.2004 r. – 27.11.2006 r. 28.11.2006 r. do chwili obecnej

L.p.	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres
29.	Marszałek Województwa Małopolskiego	Janusz Sepioł Marek Nawara	20.11.2002 r. – 26.11.2006 r. 27.11.2006 r. do chwili obecnej
30.	Marszałek Województwa Mazowieckiego	Adam Struzik	26.11.2002 r. do chwili obecnej
31.	Marszałek Województwa Opolskiego	Grzegorz Kubat Józef Sebesta	25.02.2003 r. – 26.11.2006 r. 27.11.2006 r. do chwili obecnej
32.	Marszałek Województwa Podkarpackiego	Leszek Deptuła Zygmunt Cholewiński	01.01.2005 r. – 24.11. 2006 r. 25.11. 2006 r. do chwili obecnej
33.	Marszałek Województwa Podlaskiego	Janusz Kazimierz Krzyżewski Jarosław Schabieński Dariusz Piątkowski Jarosław Zygmunt Dworzański	01.12.2002 r. – 20.02.2007 r. 22.02.2007 r. – 28.05.2007 r. 29.05.2007 r. – 14.01.2008 r. 15.01.2008 r. do chwili obecnej
34.	Marszałek Województwa Pomorskiego	Jan Kozłowski	25.11.2002 r. do chwili obecnej
35.	Marszałek Województwa Śląskiego	Michał Czarski Janusz Moszyński Bogusław Śmigielski	26.11.2002 r. – 26.11.2006 r. 27.11.2006 r. – 09.01.2008 r. 12.01.2008 r. do chwili obecnej
36.	Marszałek Województwa Świętokrzyskiego	Franciszek Wołodźko Adam Jarubas	28.11.2002 r. – 27.11.2006 r. 28.11.2006 r. do chwili obecnej
37.	Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Andrzej Ryński Jacek Protas	14.10.1999 r. – 28.11.2006 r. 29.11.2006 r. do chwili obecnej
38.	Marszałek Województwa Wielkopolskiego	Stefan Mikołajczak Marek Woźniak	19.11.2002 r. – 09.10.2005 r. 10.10.2005 r. do chwili obecnej
39.	Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego	Zygmunt Meyer Norbert Obrycki Władysław Husejko	09.12.2002 r. – 17.12.2006 r. 18.12.2006 r. – 21.04.2008 r. 22.04.2008 r. do chwili obecnej
40.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku	Janina Mironowicz	01.07.2000 r. do chwili obecnej
41.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku	Iwona Malmur Tadeusz Adamejtis (p.o. Dyrektora) Ewa Jurkowska Tadeusz Adamejtis	01.02.1998 r. – 21.11.2005 r. 22.11.2005 r. – 31.01.2006 r. 01.02.2006 r. – 8.07.2009 r. 09.07.2009 r. do chwili obecnej
42.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach p.o. Dyrektora Dyrektor	Przemysław Koperski Mieczysław Płaneta Mieczysław Płaneta	16.06.2003 r. – 15.06.2009 r. 16.06.2009 r. – 20.10.2009 r. 21.10.2009 r. do chwili obecnej

L.p.	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres
43.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach	Andrzej Lato	01.01.2001 r. do chwili obecnej
44.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie	Andrzej Martynuska	01.07.2000 r. do chwili obecnej
45.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie p.o. Dyrektora p.o. Dyrektora	Jacek Gallant Lucjan Tomczuk Mirosław Fatyga	03.01.2000 r. – 09.01.2008 r. 10.01.2008 r. – 11.10.2009 r. 12.10.2009 r. do chwili obecnej
46.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi p.o. Dyrektora Dyrektor p.o. Dyrektora	 Mirosław Kwiatkowski Mirosław Kwiatkowski Robert Jakubowski	 31.12.2004 r. – 10.04.2005 r. 11.04.2005 r. – 07.07.2008 r. 08.07.2008 r. do chwili obecnej
47.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie	Zdzisław Szczepkowski	26.01.2004 r. do chwili obecnej
48.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu	Jacek Suski	05.11.2001 r. do chwili obecnej
49.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu Wicedyrektor - Kierująca WUP Dyrektor	Zdzisław Sawala Barbara Kwapiszewska Barbara Kwapiszewska	20.07.2000 r. – 25.04.2009 r. 26.04.2009 r. – 30.09.2009 r. 01.10.2009 r. do chwili obecnej
50.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie	Jacek Posuszny	18.02.2003 r. do chwili obecnej
51.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie p.o. Dyrektora p.o. Dyrektora Dyrektor	Zbigniew Chabowski Danuta Strybel Andrzej Przewoda Andrzej Przewoda	11.07.2003 r. – 30.06.2007 r. 21.03.2007 r. – 20.05.2007 r. 21.05.2007 r. – 09.04.2008 r. 10.04.2008 r. do chwili obecnej
52.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu	Adam Horbulewicz	01.07.2000 r. do chwili obecnej
53.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Wałbrzychu p.o. Dyrektora	Danuta Florek Tadeusz Zieliński Henryk Rataj Monika Kwil- Skrzypińska	01.09.2003 r. – 30.09.2005 r. 01.10.2005 r. – 01.02.2009 r. 01.06.2009 r. – 31.07.2009 r. 01.08.2009 r. do chwili obecnej
54.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie p.o. Dyrektora	Tadeusz Jan Zając Krzysztof Grzegorz Strzałkowski	01.02.2004 r. – 18.08.2008 r. 22.08.2008 r. do chwili obecnej

L.p.	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres
55.	Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze	Kazimierz Piątak Grzegorz Błażków	01.07.2000 r. – 02.01.2008 r. 25.01.2008 r. do chwili obecnej
56.	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości p.o. Prezesa	Mirosław Marek Mirosław Marek Danuta Jabłońska Bożena Lubińska- Kasprzak	15.05.2002 r. – 15.05.2006 r. 16.05.2006 r. – 25.10.2006 r. 26.10.2006 r. – 12.03.2009 r. 13.03.2009 r. do chwili obecnej
57.	Prezes Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa	Wojciech Pomada Paweł Janiec Elżbieta Kauffman- Suszko Mirosław Drygas Grzegorz Spychalski Paweł Osuch Leszek Drożdziel Dariusz Wojtasik Tomasz Kołodziej	07.07.2003 r. – 17.10.2005 r. 18.10.2005 r. – 01.12.2005 r. 02.12.2005 r. – 09.05.2006 r. 10.05.2006 r. – 11.09.2006 r. 12.09.2006 r. – 07.05.2007 r. 14.05.2007 r. – 26.07.2007 r. 27.07.2007 r. – 22.01.2008 r. 23.01.2008 r. – 22.03.2009 r. 23.03.2009 r. do chwili obecnej
58.	Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Roman Sroczyński Andrzej Sochaj (p.o.) Andrzej Sochaj Ryszard Wijas Marian Leszczyński Wojciech Skiba	13.02.2002 r. – 23.10.2006 r. 24.10.2006 r. – 19.03.2007 r. 20.03.2007 r. – 30.06.2007 r. 26.04.2007 r. – 12.08.2007 r. 13.08.2007 r. – 18.06.2008 r. 19.06.2008 r. do chwili obecnej
59.	Prezes Agencji Rozwoju Pomorza S.A. w Gdańsku	Andrzej Liberadzki Łukasz Żelewski	01.01.2004 r. – 20.03.2007 r. 06.04.2007 r. do chwili obecnej
60.	Prezes Zachodniopomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Szczecinie	Waldemar Ryszard Ziemak (jako Przewodniczący Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia czynności Prezesa Zarządu) Marek Jan Tałasiewicz Iwona Jarlaczyńska- Rudziewicz Magdalena Kotnis	16.02.2004 r. – 12.08.2007 r. 13.08.2007 r. – 07.11.2007 r. 08.11.2007 r. – 15.06.2008 r. 16.06.2008 r. – 31.01.2009 r. 01.02.2009 r. do chwili obecnej
61.	Dyrektor Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych	Edward Wroniewski Piotr Adamski (p.o.) Piotr Wierzbowski (p.o.) Mirosław Ziółkowski (p.o.) Dariusz Szewczyk Agnieszka Rypińska (p.o.) Waldemar Kuliński (p.o.) Wiesław Raboszuk	21.05.2007 r. – 02.07.2007 r. 03.07.2007 r. – 18.02.2008 r. 19.02.2008 r. – 26.02.2008 r. 27.02.2008 r. – 20.04.2008 r. 21.04.2008 r. – 20.05.2008 r. 21.05.2008 r. – 27.05.2008 r. 28.05.2008 r. – 18.06.2008 r. 19.06.2008 r. do chwili obecnej

Załącznik nr 4 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach SPO RZL w stosunku do alokacji 2004-2006

(wg danych na 30 listopada 2009 r. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego)

w tys. zł

L.p.	Priorytet	Alokacja (środki UE)*	Projekty zrealizowane**			Wykorzy- -stanie alokacji (6:3)
			Liczba	Wartość		
				Ogółem	w tym	
					środki UE	
1.	OGÓŁEM	5 697 701,7	4 011	7 916 310,1	5 702 691,0	100,1
1.1.	Priorytet 1 – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	2 697 509,5	2 932	3 956 009,9	2 916 063,3	108,1
1.2.	Priorytet 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	2 873 592,3	832	3 809 646,3	2 673 644,4	93,0
1.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	126 599,9	247	150 653,9	112 983,3	89,2

*) w ramach SPO RZL nie został dokonany podział alokacji na województwa

**) projekty dla których zrealizowano płatność końcową

Liczba i wartość projektów zrealizowanych w SPO RZL w poszczególnych województwach

w tys. zł

L.p.	Województwo	Liczba	Projekty zrealizowane	
			Wartość	
	Priorytet		Ogółem	w tym środki UE
1	2	3	4	5
1.	Dolnośląskie	257	316 857,4	221 941,2
1.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	200	233 196,1	171 053,9
1.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	48	80 762,5	48 713,2
1.3	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	9	2 898,8	2 174,1
2.	Kujawsko-Pomorskie	196	219 303,5	159 820,6
2.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	153	200 293,0	147 302,8
2.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	30	16 562,6	10 681,9
2.2.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	13	2 447,9	1 835,9
3.	Lubelskie	232	265 869,9	188 887,7
3.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	194	213 962,4	153 160,0
3.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	28	49 566,5	33 972,0
3.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	10	2 341,0	1 755,7

1	2	3	4	5
4.	Lubuskie	131	104 894,5	77 770,4
4.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	115	81 385,1	60 178,9
4.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	6	21 296,0	15 921,3
4.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	10	2 213,4	1 670,2
5.	Łódzkie	233	224 117,1	159 961,4
5.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	162	176 380,8	131 318,6
5.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	61	44 923,7	26 536,3
5.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	10	2 812,6	2 106,5
6.	Małopolskie	242	289 053,7	201 087,7
6.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	168	190 175,6	139 553,4
6.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	60	96 201,7	59 527,0
6.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	14	2 676,4	2 007,3
7.	Mazowieckie	654	1 249 716,9	853 417,9
7.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	411	727 566,0	553 617,1
7.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	232	518 472,6	297 042,1
7.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	11	3 678,3	2 758,7
8.	Opolskie	94	90 081,1	66 944,0
8.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	85	71 607,6	53 292,4
8.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	5	16 033,1	11 821,3
8.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	4	2 440,4	1 830,3
9.	Podkarpackie	175	184 837,2	131 360,4
9.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	148	160 463,3	116 950,1
9.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	14	21 407,3	12 185,4
9.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	13	2 966,6	2 224,9
10.	Podlaskie	132	101 149,9	76 151,1
10.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	112	88 776,4	67 306,9
10.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	12	10 096,7	7 138,4
10.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	8	2 276,8	1 705,8

1	2	3	4	5
11.	Pomorskie	200	201 457,4	136 415,4
11.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	144	149 978,7	107 021,8
11.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	46	49 193,5	27 688,0
11.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	10	2 285,2	1 705,6
12.	Śląskie	341	355 647,5	255 713,4
12.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	264	286 003,5	212 188,7
12.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	65	66 583,9	41 229,7
12.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	12	3 060,1	2 295,0
13.	Świętokrzyskie	107	144 639,6	105 010,3
13.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	83	132 940,1	97 090,4
13.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	13	9 976,6	6 630,0
13.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	11	1 722,9	1 289,9
14.	Warmińsko-Mazurskie	194	179 462,9	131 766,9
14.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	177	166 202,4	122 194,3
14.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	8	11 387,8	8 168,0
14.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	9	1 872,7	1 404,6
15.	Wielkopolskie	375	294 778,1	206 582,9
15.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	291	225 080,3	165 019,8
15.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	74	66 080,6	38 850,2
15.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	10	3 617,2	2 712,9
16.	Zachodniopomorskie	182	200 795,1	144 991,8
16.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	147	176 994,4	129 289,7
16.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	22	21 239,3	13 781,1
16.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	13	2 561,4	1 921,0
17.	Projekty, których nie można przypisać poszczególnym województwom	266	3 493 648,3	2 584 867,9
17.1.	Priorytet 1 - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	78	675 004,2	489 524,5
17.2.	Priorytet 2 - Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	108	2 709 861,9	2 013 758,5
17.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	80	108 782,2	81 584,9

Załącznik nr 5 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach ZPORR w stosunku do alokacji 2004-2006

(wg danych na 31 października 2009 r. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego) w tys. zł

L.p.	Województwo	Alokacja (środki UE)*	Projekty zrealizowane***)			Wykorzy- stanie alokacji (6:3) **
	Priorytet		Liczba	Wartość		
				Ogółem	w tym	
					środki UE	
1	2	3	4	5	6	7
1.	OGÓŁEM	10 777 175,7	13 413	20 316 222,1	11 846 836,0	109,9
1.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów	6 151 909,8	1 614,0	12 149 272,4	6 999 813,3	113,8
1.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	1 673 103,3	4 518,0	2 449 660,1	1 731 603,3	103,5
1.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	2 795 924,1	5 250,0	5 505 527,3	2 984 021,2	106,7
1.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna	156 238,5	2 031,0	211 762,3	131 398,2	84,1
2.	Dolnośląskie	857 048,3	906	1 752 109,7	972 594,6	112,4
2.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów	486 942,8	123	1 086 413,6	576 547,6	118,4
2.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	140 037,4	296	218 370,5	144 909,9	103,5
2.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	230 068,1	374	435 152,4	242 136,2	105,2
2.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		113	12 173,2	9 000,9	
3.	Kujawsko-Pomorskie	543 482,2	576	998 382,3	603 226,2	109,5
3.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów	310 625,6	50	534 304,7	343 357,9	110,5
3.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	90 572,5	139	135 384,3	96 044,6	106,0
3.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	142 284,1	292	314 261,8	155 834,2	109,5
3.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		95	14 431,5	7 989,5	
4.	Lubelskie	764 060,3	1 057	1 336 147,8	846 391,8	109,7
4.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów	453 542,3	197	762 841,5	502 890,8	110,9
4.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	125 714,4	324	187 231,7	134 030,6	106,6
4.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	184 803,6	402	370 608,2	201 289,8	108,9
4.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		134	15 466,4	8 180,6	

1	2	3	4	5	6	7
5.	Lubuskie	316 633,4	545	554 059,7	349 492,7	108,8
5.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	180 282,4	64	305 751,3	201 650,6	111,9
5.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	50 481,1	207	70 662,9	49 393,0	97,8
5.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	85 869,9	168	169 349,4	93 395,7	108,8
5.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		106	8 296,1	5 053,4	
6.	Łódzkie	604 617,9	854	1 093 434,8	655 405,1	107,1
6.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	356 283,2	145	669 852,4	391 973,5	110,0
6.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	90 174,5	231	137 373,7	94 134,1	104,4
6.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	158 160,2	308	271 640,1	161 336,5	102,0
6.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		170	14 568,6	7 961,0	
7.	Małopolskie	718 570,7	845	1 645 971,8	896 976,5	123,7
7.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	427 782,3	86	1 037 594,8	576 602,6	134,8
7.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	115 478,1	272	167 048,6	117 798,1	102,0
7.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	175 310,3	351	429 131,2	194 369,8	110,9
7.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		136	12 197,2	8 206,0	
8.	Mazowieckie	1 180 694,5	1 326	2 417 823,6	1 264 662,9	106,3
8.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	692 839,4	118	1 571 533,4	750 812,9	108,4
8.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	182 081,9	587	259 181,6	190 876,3	104,8
8.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	305 773,2	498	573 555,8	313 639,7	102,6
8.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		123	13 552,8	9 334,0	
9.	Opolskie	294 452,9	501	526 376,3	332 242,2	110,8
9.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	170 499,2	53	293 600,5	190 638,5	111,8
9.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	44 603,7	188	69 240,7	49 419,8	110,8
9.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	79 350,0	174	155 067,1	86 296,2	108,8
9.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		86	8 468,0	5 887,7	

1	2	3	4	5	6	7
10.	Podkarpackie	736 461,3	1 047	1 351 371,3	808 189,7	108,6
10.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	426 273,4	117	691 925,5	447 000,5	104,9
10.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	113 494,7	302	198 710,9	136 486,2	120,3
10.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	196 693,2	510	446 983,7	216 300,6	110,0
10.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		118	13 751,2	8 402,4	
11.	Podlaskie	420 677,6	719	758 749,1	473 781,6	111,3
11.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	251 218,4	83	440 243,5	274 122,7	109,1
11.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	62 031,9	260	86 450,5	63 779,0	102,8
11.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	107 427,3	266	222 101,2	130 210,0	121,2
11.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		110	9 953,9	5 669,9	
12.	Pomorskie	615 476,6	725	1 367 254,8	713 967,3	114,8
12.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	347 657,7	66	904 219,3	440 887,8	126,8
12.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	96 530,9	294	137 847,6	94 632,5	98,0
12.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	171 288,0	255	315 446,5	171 265,5	100,0
12.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		110	9 741,4	7 181,5	
13.	Śląskie	1 079 462,3	1 079	2 059 218,5	1 185 640,3	108,9
13.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	641 194,7	139	1 301 130,1	724 798,9	113,0
13.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	160 769,5	379	215 890,9	157 887,2	98,2
13.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	277 498,1	470	527 779,2	292 833,5	105,5
13.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		91	14 418,3	10 120,7	
14.	Świętokrzyskie	504 460,4	639	918 654,8	563 982,6	110,3
14.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	283 836,8	80	479 098,8	316 548,9	111,5
14.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	84 215,5	150	126 149,2	88 927,9	105,6
14.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	136 408,1	261	302 137,5	150 920,9	110,6
14.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		148	11 269,3	7 584,9	

1	2	3	4	5	6	7
15.	Warmińsko-Mazurskie	695 938,6	814	1 270 639,7	762 476,6	108,4
15.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	376 971,1	100	707 607,7	417 569,9	110,8
15.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	106 035,0	229	157 717,4	111 810,3	105,4
15.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	212 932,5	367	393 143,2	225 016,8	105,7
15.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		118	12 171,4	8 079,6	
16.	Wielkopolskie	754 795,3	897	1 344 541,3	840 743,5	110,3
16.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	442 136,5	107	847 987,5	517 838,8	117,1
16.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	125 200,3	347	164 118,0	115 559,1	92,3
16.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	187 458,5	300	318 252,9	198 856,0	106,1
16.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		143	14 182,9	8 489,6	
17.	Zachodniopomorskie	534 104,9	803	903 350,0	569 361,1	105,4
17.1.	Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	303 824,0	86	515 167,8	326 571,4	107,5
17.2.	Priorytet 2 - Rozwój regionalnych zasobów ludzkich	85 681,9	313	118 281,6	85 914,7	100,3
17.3.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny	144 599,0	254	260 917,1	150 319,8	104,0
17.4.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		150	8 983,5	6 555,2	
18.	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego		80	18.136,6	7.701,3	
18.1.	Priorytet 4 - Pomoc techniczna		80	18.136,6	7.701,3	

*) alokacja w Priorytecie 4 nie została podzielona na województwa

**) poziom wykorzystanie alokacji ogółem dla województwa nie uwzględnia wydatków poniesionych w Priorytecie 4

***) projekty dla których zrealizowano płatność końcową

Załącznik nr 6 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach SPOT w stosunku do alokacji 2004-2006

(wg danych na 31 grudnia 2009 r. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego) w tys. zł

L.p.	Priorytet	Alokacja (środki UE)	Projekty zrealizowane*)			Wykorzy- -stanie alokacji (6:3)
			Liczba	Wartość		
				Ogółem	w tym środki UE	
1.	OGÓŁEM	3 897 338,0	138	9 722 168,1	5 630 115,3	144,5
1.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1 588 235,0	31	4 360 005,1	1 955 190,8	123,1
1.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	2 278 953,0	84	5 296 758,5	3 635 696,8	159,5
1.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	30 150,0	23	65 404,5	39 227,7	130,1
2.	Autokorekta wydatków do 2006 r.				22 699,2	
2.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu				9 242,2	
2.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa				13 457,0	
3.	Autokorekta wydatków 2007-2009 r.				148 556,4	
3.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu				61 011,4	
3.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa				87 545,0	
3.	Wartość zrealizowanych projektów po uwzględnieniu autokorekty (w odniesieniu do wkładu UE)	3 897 338,0			5 458 859,7	140,1
3.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1 588 235,0			1 884 937,2	118,7
3.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	2 278 953,0			3 534 694,8	155,1
3.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	30 150,0			39 227,7	130,1

*) projekty dla których zrealizowano płatność końcową

Liczba i wartość projektów zrealizowanych w SPOT w poszczególnych województwach

w tys. zł

L.p.	Województwo	Projekty zrealizowane *)		
		Liczba	Wartość	
	Priorytet		Ogółem	w tym środki UE
1	2	3	4	5
1. Dolnośląskie		7	304 498,8	139 743,8
1.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	56 792,2	28 396,1
1.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	6	247 706,6	111 347,7
1.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
2. Kujawsko-Pomorskie		10	219 448,4	149 983,2
2.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	27 474,4	13 737,2
2.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	8	191 877,4	136 195,6
2.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	1	96,6	50,4
3. Lubelskie		5	550 805,6	364 251,9
3.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	50 353,7	6 467,7
3.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	4	500 451,9	357 784,2
3.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
4. Lubuskie		3	77 383,2	68 134,9
4.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	30 060,3	15 029,8
4.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	2	47 322,9	53 105,1
4.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
5. Łódzkie		10	1 650 854,5	1 015 719,3
5.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	1 102 176,5	662 116,1
5.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	9	548 678,0	353 603,2
5.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
6. Małopolskie		3	15 109,2	8 936,0
6.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	0		
6.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	3	15 109,2	8 936,0
6.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
7. Mazowieckie		39	2 721 790,8	1 290 151,0
7.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	6	1 609 761,7	489 169,6
7.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	15	1 051 301,0	765 099,0
7.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	18	60 728,1	35 882,4

1	2	3	4	5
8.	Opolskie	1	58 145,9	41 425,4
8.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	0		
8.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	1	58 145,9	41 425,4
8.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
9.	Podkarpackie	3	97 023,3	55 754,9
9.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	0		
9.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	2	96 748,2	55 580,7
9.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	1	275,1	174,2
10.	Podlaskie	6	47 302,1	29 783,2
10.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	15 131,0	6 001,5
10.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	5	32 171,1	23 781,7
10.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
11.	Pomorskie	13	979 204,7	626 327,2
11.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	9	689 391,7	432 396,4
11.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	3	289 682,2	193 876,7
11.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	1	130,8	54,1
12.	Śląskie	17	596 203,2	346 773,7
12.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	2	111 615,9	20 797,8
12.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	14	480 747,8	323 122,1
12.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	1	3 839,5	2 853,8
13.	Świętokrzyskie	0	0,0	0,0
13.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	0		
13.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	0		
13.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
14.	Warmińsko-Mazurskie	5	780 547,2	537 142,9
14.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	5 403,4	2 701,7
14.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	4	775 143,8	534 441,2
14.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		
15.	Wielkopolskie	6	630 722,5	431 282,9
15.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	1	60 573,0	24 825,0
15.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	4	569 815,1	406 245,1
15.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	1	334,4	212,8
16.	Zachodniopomorskie	6	464 328,0	308 187,2
16.1.	Priorytet 1 - Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	3	147 717,9	87 747,4
16.2.	Priorytet 2 - Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	3	316 610,1	220 439,8
16.3.	Priorytet 3 - Pomoc techniczna	0		

1	2	3	4	5
18.	Projekty, których nie można przypisać poszczególnym województwom	4	528 800,7	216 517,8
18.1.	Priorytet 1 - <i>Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu</i>	3	453 553,4	165 804,5
18.2.	Priorytet 2 - <i>Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa</i>	1	75 247,3	50 713,3
18.3.	Priorytet 3 - <i>Pomoc techniczna</i>	0		

*) projekty dla których zrealizowano płatność końcową

Załącznik nr 7 – Liczba i wartość projektów zrealizowanych w ramach SPO Rybołówstwo w stosunku do alokacji 2004-2006

(wg danych na 31 grudnia 2009 r. Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi)

w tys. zł

w tys. zł						
L.p.	Priorytet	Alokacja (środki UE)	Projekty zrealizowane*)			Wykorzy- stanie alokacji (6:3)
			Liczba	Wartość		
				Ogółem	w tym środki UE	
1	2	3	4	5	6	7
1.	OGÓŁEM	774 473,8	4 027	1 574 638,8	763 527,3	98,6
2.	1 - Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów	284 571,4	442	364 829,0	273 621,7	96,2
3.	2 - Odnowa i modernizacja floty rybackiej	25 033,5	158	20 096,8	6 937,1	27,7
4.	3 - Ochrona i rozwój zasobów wodnych, chów i hodowla, rybacka infrastruktura portowa, przetwórstwo i rynek rybny, rybołówstwo śródlądowe	342 864,5	589	998 939,3	362 271,3	105,7
5.	4 - Inne działania	111 930,7	2 808	179 993,4	112 612,0	100,6
6.	5 - Pomoc techniczna	10 073,7	30	10 780,3	8 085,2	80,3

*) projekty dla których zrealizowano płatność końcową

Załącznik nr 8 – Wykaz Priorytetów i Działań w programach operacyjnych objętych kontrolą

Lp.	Oznaczenie Priorytetu Działania	Nazwa Priorytetu/Działania
Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich		
1.	<i>Priorytet 1</i>	<i>Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej</i>
2.	Działanie 1.1.	Rozwój i modernizacja instrumentów instytucji rynku pracy
3.	Działanie 1.2.	Perspektywy dla młodzieży
4.	Działanie 1.3.	Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia
5.	Działanie 1.4.	Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych
6.	Działanie 1.5.	Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka
7.	Działanie 1.6.	Integracja i reintegracja zawodowa kobiet
8.	<i>Priorytet 2</i>	<i>Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy</i>
9.	Działanie 2.1.	Zwiększenie dostępu do edukacji – promowanie kształcenia ustawicznego
10.	Działanie 2.2.	Podnoszenie jakości nauczania w odniesieniu do potrzeb rynku pracy
11.	Działanie 2.3.	Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki
12.	Działanie 2.4.	Wzmocnienie zdolności administracyjnych
13.	<i>Priorytet 3</i>	<i>Pomoc techniczna</i>
14.	Działanie 3.1.	Wsparcie zarządzania SPO RZL
15.	Działanie 3.2.	Informacja i promocja SPO RZL
16.	Działanie 3.3.	Zakup sprzętu komputerowego
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego		
17.	<i>Priorytet 1</i>	<i>Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów</i>
18.	Działanie 1.1.	Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego
19.	Działanie 1.2.	Infrastruktura ochrony środowiska
20.	Działanie 1.3.	Regionalna infrastruktura społeczna
21.	Działanie 1.4.	Rozwój turystyki i kultury
22.	Działanie 1.5.	Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego
23.	Działanie 1.6.	Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach
24.	<i>Priorytet 2</i>	<i>Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach</i>
25.	Działanie 2.1.	Rozwój umiejętności powiązanych z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie
26.	Działanie 2.2.	Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne
27.	Działanie 2.3.	Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa
28.	Działanie 2.4.	Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi
29.	Działanie 2.5.	Promocja przedsiębiorczości
30.	Działanie 2.6.	Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy
31.	<i>Priorytet 3</i>	<i>Rozwój lokalny</i>
32.	Działanie 3.1.	Obszary wiejskie
33.	Działanie 3.2.	Obszary podlegające restrukturyzacji

34.	Działanie 3.3.	Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne
35.	Działanie 3.4.	Mikroprzedsiębiorstwa
36.	Działanie 3.5.	Lokalna infrastruktura społeczna
37.	<i>Priorytet 4</i>	<i>Pomoc techniczna</i>
38.	Działanie 4.1.	Wsparcie procesu wdrażania ZPORR oraz programowania RPO (wydatki limitowane)
39.	Działanie 4.2.	Wsparcie procesu wdrażania ZPORR oraz programowania RPO (wydatki nielimitowane)
40.	Działanie 4.3.	Działania informacyjne i promocyjne
Sektorowy Program Operacyjny Transport		
41.	<i>Priorytet 1</i>	<i>Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu</i>
42.	Działanie 1.1.	Modernizacja linii kolejowych w relacjach między aglomeracjami miejskimi i w aglomeracjach
43.	Działanie 1.2.	Poprawa infrastruktury dostępu do portów morskich
44.	Działanie 1.3.	Rozwój systemów intermodalnych
45.	<i>Priorytet 2</i>	<i>Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa</i>
46.	Działanie 2.1.	Budowa przebudowa dróg krajowych
47.	Działanie 2.2.	Usprawnienie przejazdu drogami krajowymi przez miasta na prawach powiatu
48.	Działanie 2.3.	Wdrażanie i monitoring środków poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego
49.	<i>Priorytet 3</i>	<i>Pomoc techniczna</i>
50.	Działanie 3.1.	Wsparcie efektywnego zarządzania SPOT
51.	Działanie 3.2.	Informacja i promocja operacji SPOT
Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006		
52.	<i>Priorytet 1</i>	<i>Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów</i>
53.	Działanie 1.1.	Złomowanie statków rybackich
54.	Działanie 1.2.	Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia
55.	Działanie 1.3.	Wspólne przedsięwzięcia
56.	<i>Priorytet 2</i>	<i>Odnova i modernizacja floty rybackiej</i>
57.	Działanie 2.1.	Budowa nowych statków rybackich
58.	Działanie 2.2.	Modernizacja istniejących statków rybackich
59.	Działanie 2.3.	Wycofanie (bez pomocy publicznej) związane z odnową
60.	<i>Priorytet 3</i>	<i>Ochrona i rozwój zasobów wodnych, chów i hodowla ryb, rybackie urządzenia portowe, przetwórstwo i rynek rybny, rybołówstwo śródlądowe</i>
61.	Działanie 3.1.	Ochrona i rozwój zasobów wodnych
62.	Działanie 3.2.	Chów i hodowla ryb
63.	Działanie 3.3.	Rybacka infrastruktura portowa
64.	Działanie 3.4.	Przetwórstwo i rynek rybny
65.	Działanie 3.5.	Rybołówstwo śródlądowe
66.	<i>Priorytet 4</i>	<i>Inne działania</i>
67.	Działanie 4.1.	Rybołówstwo przybrzeżne
68.	Działanie 4.2.	Działania społeczno-ekonomiczne
69.	Działanie 4.3.	Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rolne
70.	Działanie 4.4.	Działania organizacji obrotu rynkowego
71.	Działanie 4.5.	Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe
72.	Działanie 4.6.	Działania innowacyjne i inne
73.	<i>Priorytet 5</i>	<i>Pomoc techniczna</i>
74.	Działanie 5.1.	Pomoc techniczna

Załącznik nr 9 – Wykaz organów, którym przekazano Informację o wynikach kontroli

1. Prezydent RP.
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Prezes Rady Ministrów.
5. Minister Finansów.
6. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.
7. Minister Rozwoju Regionalnego.
8. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
9. Minister Infrastruktury.
10. Minister Pracy i Polityki Społecznej.
11. Minister Edukacji Narodowej.
12. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego w Kancelarii Prezydenta RP.
13. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej.
14. Sejmowa Komisja do Spraw Unii Europejskiej.
15. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych.
16. Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.
17. Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych.
18. Sejmowa Komisja Infrastruktury.
19. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
20. Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny.
21. Sejmowa Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży.
22. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej.
23. Wojewodowie.
24. Marszałkowie Województw.
25. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.